

Alkuperä. nro. 68/26.3.1998

M

PATTIJOKI

Inventointi 1997

Mika Sarkkinen

SISÄLLYSLUETTELO

SIVU

JOHDANTO	1
PATTIJOEN ESIHISTORIALLISET KOHTEET - luettelo	3
KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTTALEHDILLE	4
ESINELUETTELO	4
VALOKUVAT	5
YLEISKARTTA	6
KOHDEKUVAUKSET KARTTAOTTEINEEN	7

JOHDANTO

Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan museon ja Museoviraston yhteistyönä toteutettavan Pohjois-Pohjanmaan kiinteiden muinaisjäännösten luettelointi- ja julkaisuhankkeen jatkamiseksi katsottiin tarpeelliseksi Raahen seutukunnan alueella tehtävä muinaisjäännösten täydennysinventointi, joka toteutettiin kesällä 1997.

Työn mahdollisti alueen kuntien (Pattijoki, Pyhäjoki, Raahe, Ruukki, Siikajoki) ja Pohjois-Pohjanmaan liiton taloudellinen panos, joka kattoi yhteensä noin kuuden viikon kenttätyöt ja niiden vaatimat jälkityöt inventointikertomusten tekemiseksi. Työn toteutti Huk Mika Sarkkinen. Samana kesänä tehtiin vastaava inventointi myös Lakeuden seutukunnan alueella. Molempien inventointien valmistelut tehtiin 19.-30.5. Raahen seutukunnan osalta maastovaihe toteutettiin 25.8.- 3.10. Inventointien raportointi tehtiin 27.10.-31.12. 1997 ja osin muinaisjäännösluettelon 3. osan laatimisen aikana 2.998 alkaen. Urakan ajan allekirjoittanut toimi Pohjois-Pohjanmaan liiton va. tutkijana, jolle Pohjois-Pohjanmaan museo tarjosi tarvittavat työtilat.

Pattijoen osalta inventoinnin tarkoitus oli lähinnä ajantasaistava täydennysinventointi. Ennen inventointia Pattijoelta oli luettelointu 28 muinaisjäännöstä. Näistä valtaosa kiinteitä muinaisjäännöksiä, joista useimmat on tarkastettu. Osasta tarkastuksia on kulunut aikaa jo sen verran, että tietojen ajantasaistaminen katsottiin tarpeelliseksi. Kaikkia tunnettuja kohteita ei kuitenkaan tarvinnut eikä ollut mahdollistakaan tarkastaa varatun ajan puitteissa. Myöskään kokonaan uusien kohteiden järjestelmällinen etsiminen ei ollut mahdollista. Aiemmin tuntemattomia kohteita kuitenkin löydettiin puolenkymmentä, pääasiassa vanhojen kohteiden tarkastusten yhteydessä.

Pattijoen osalta tehty täydennysinventointi perustuu Museoviraston arkeologian osaston arkistotietoihin, joita täydennettiin PPM:n arkiston sisältämällä tiedoilla. Kattavaa yhtenäistä inventointia alueella ei ole tehty. Sen sijaan yksittäisiä tarkastuksia on runsaasti useiden tutkijoiden tekemänä. Näistä mainittakoon P. Purhosen tekemät tarkastukset 14 kohteessa vuosina 1975-6 ja 1979, muut ovat lähinnä yksittäisten kohteiden tarkastuksia. Kaivaustutkimuksia on tehty Kastellin (S. Pälsi ja J. Ailio 1920) ja Pikku Liekokankaan (A. Forss 1979 ja 1980) jätinkirkkokohteissa. Vanhemmista tutkimuksista on syytä mainita 1800-luvun kihlakuntakertomukset, E. Löwenmark 1881 ja S. Ingman 1888, jotka osin ovat käyttökelpoisia vieläkin.

Inventointikertomus noudattaa Museoviraston kuntakohtaista kohdennusmerointia. Luettelo sisältää yhteensä 35 kohdetta. Johdantoa seuraavat yhteenvetoluettelot kunnan kohteista, kohteiden jakautuminen peruskarttalehdille, esineluettelo ja luettelo valokuvista.

Tarkastetuista muinaisjäännöskohteista ilmoitetaan aluksi nimi-, luokitus-, sijainti- ja mahdolliset omistajatiedot. Tämän jälkeen seuraa kohteen kuvaus, jossa kuvataan kohteen sijainti, ympäristö

ja alueella tehdyt havainnot. Kuvauksen lopussa ovat ns. tutkimukselliset tiedot eli tiedot aiemmista tutkimuksista, kohteesta tehdyistä löydöistä ja inventoinnin aikana otetuista valokuvista. Jokaista kohdetta seuraa peruskarttaote, josta on ilmoitettu peruskarttalehden numero, nimi ja painovuosi. Kaikki kohteet on koottu yhtenäiseksi kertomukseksi, jotta alueen muinaisjäännöskannasta on käytettävissä jokseenkin yhtenäinen kertomus. Kesällä 1997 tarkastettujen kohteiden kuvaus on laveampi. Tarkastamattomistakin kohteista on esitetty sijaintitiedot ja suppea kuvaus.

Kohteiden muinaisjäännösluokitus on seuraava:

I-luokka: Muinaisjäännös säilytetään sellaisenaan, eikä sitä saa hävittää missään olosuhteissa. Valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävä muinaisjäännös.

II-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan rauhoitettu, mutta voidaan tutkimusten jälkeen siirtää joko luokkaan I tai III.

III-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan tutkittu tai hävitetty, eikä sen säilyttäminen ole tarpeen. Tutkittujen tietojen perusteella vapaa kohde.

On syytä huomata, että uudet tiedot voivat muuttaa luokitusta ja että tehdyn inventoinnin jälkeenkään kaikkia alueella olevia muinaisjäännöksiä ei tunneta. Koska kaikki muinaisjäännökset ovat automaattisesti muinaismuistolain (295/1963) suojaamia, on kaikkia ennestään tunnettuja tai mahdollisia tulevia uusia kohteita koskevissa epäselvissä tilanteissa syytä kääntyä Museoviraston puoleen.

Oulussa 10.2.1998

Mika Sarkkinen

PATTIJOEN ESIHISTORIALLISET KOHTEET

1. Kastelli	<u>jätinkirkko ja kivik. asuinpaikka.</u> I.
2. Korkeakangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
3. Mäntyselkä	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
4. Mikonkari	<u>sokkelolatomus.</u> II/III(?).
5. Pomminkangas	<u>kiviröykkiö, rakkakuoppia.</u> II.
6. Kastellin linnan ymp.	<u>kiviröykkiöitä ja asuinpaikka.</u> II.
7. Piilolankangas	<u>kiviröykkiöitä?</u> II(?).
8. Korvenkangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
9. Kissakangas	<u>kiviröykkiöitä, asuinpaikka ja asuinpaik-</u>
<u>nanteita?</u> II.
10. Relletti	<u>muinaisuuden löytöpaikka.</u> II?
11. Myllysaari	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
12. Jylhänharju N	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
13. Liekokangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
14. Pihlajakangas	<u>kiviröykkiö.</u> II.
15. Pitkäsaari	ei muinaisjäännös.
16. Juntinkangas	<u>kiviröykkiö?</u> II(?).
17. Kehäkangas	<u>jätinkirkko?, röykkiöitä.</u> II.
18. Someronkangas	<u>kiviröykkiöitä, rakkakuoppia.</u> II.
19. Pikku Liekokangas	<u>jätinkirkko, kiviröykkiöitä.</u> I.
20. Yhteinenkangas	<u>kiviröykkiö.</u> II.
21. Tihulaisenkangas	<u>luonnonmuodostelma.</u> III.
22. Piittakangas	<u>kiviröykkiö.</u> II.
23. Mustankivenkangas	ei muinaisjäännös.
24. Kiviojankangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
25. Alatalo	<u>kivikautinen asuinpaikka?</u> II.
26. Poltemaankangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
27. Kastellin perunamaa	<u>kivikautinen löytöpaikka.</u> II.
28. Jylhänharju 2	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
29. Mäntyselkä SW	<u>rakkakuoppia.</u> II.
30. Yhteinenkangas N	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
31. Hummastinvaara	<u>rakkakuoppia/röykkiöitä?</u> II.
32. Hummastinvaara SE	<u>kivikautinen asuinpaikka?</u> II.
33. Miilukangas	<u>kivikautinen asuinpaikka,</u>
<u>asuinpainanteita.</u> II.
34. Someronkangas SE	<u>kiviröykkiöitä ja kuoppia.</u> II.
35. Someronkangas N	<u>kiviröykkiö/öitä?</u> II.

Kohteen luokitustunnuksen jäljessä suluiissa oleva kysymysmerkki tarkoittaa, että kohteen sijaintia ei tarkalleen tunneta.

KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTTALEHDILLE

2432 12 HANHELANPERÄ	21 Tihulaisenlinna
2441 08 RAAHE	4 Mikonkari
2441 10 KOPSA	3 Mäntyselkä, 5 Pomminkangas, 7 Piilolankangas, 8 Korvenkangas, 11 Myllysaari, 12 Jylhänharju 1, 14 Pihlajakangas, 15 Pitkäsaari, 16 Juntinkangas, 17 Kehäkangas, 20 Yhteinenkangas, 23 Mustankivenkangas, 25 Alatalo, 28 Jylhänharju 2, 29 Mäntyselkä SW, 30 Yhteinenkangas N
2441 11 RELLETTI	1 Kastelli, 2 Korkiakangas, 6 Kastellin linnan lähistö, 9 Kissakangas, 10 Kallioneva, 13 Liekokangas, 18 Someronkangas, 19 Pikku Liekokangas, 22 Piittakangas, 24 Kiviojankangas, 26 Poltemaankangas, 27 Kastellin perunamaa, 31 Hummastinvaara, 32 Hummastinvaara SE, 33 Miilukangas, 34 Someronkangas SE, 35 Someronkangas N

ESINELUETTELO

Kansallismuseon (KM) kokoelmissa olevat löydöt:

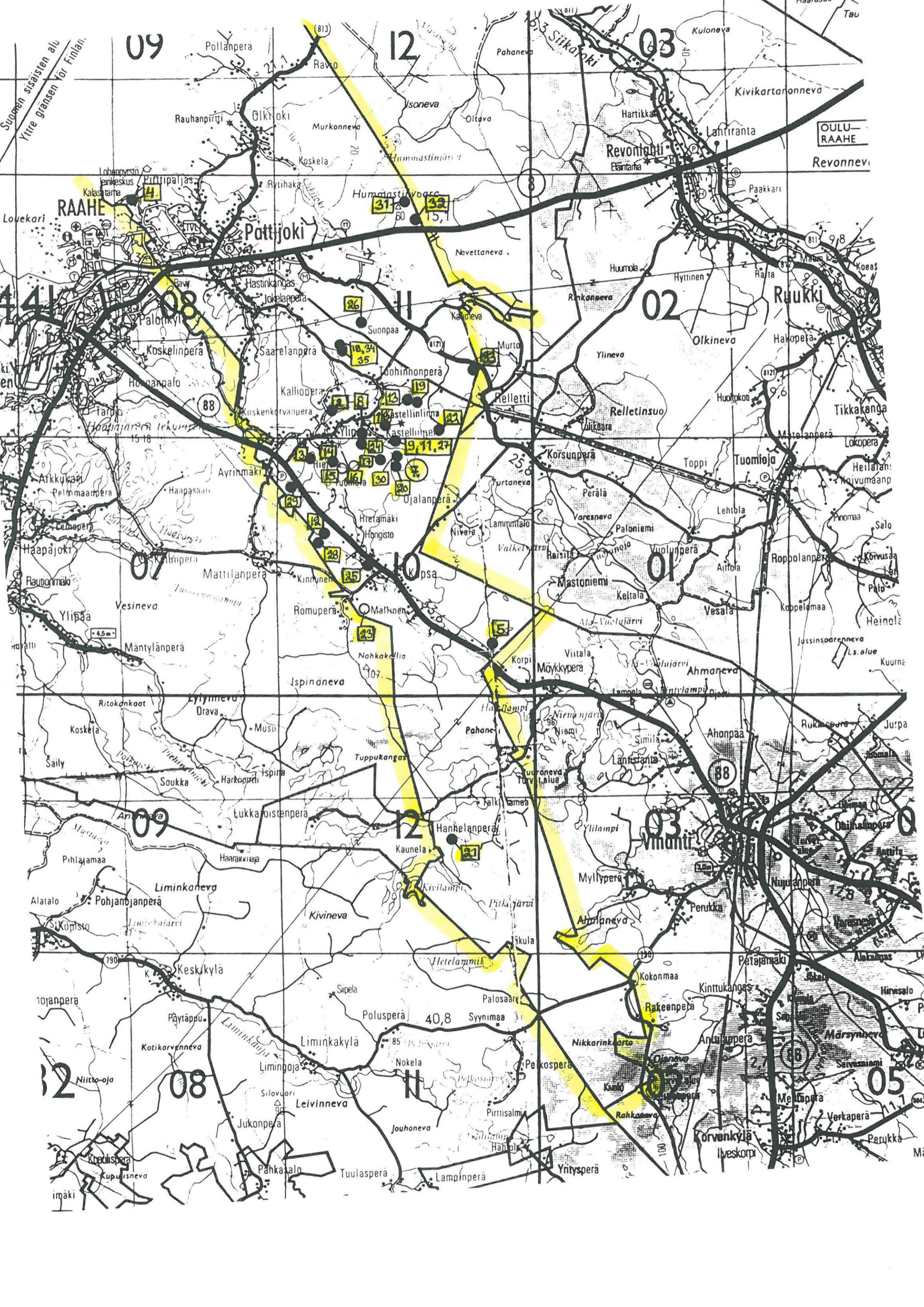
KM 7749:1-6	kaivauslöytöjä	1 Kastelli
KM 7749:7-16	kaivauslöytöjä	6 Kastellin lähistö
KM 19911	kvartsi-iskoksia, 14 kpl	6 Kastellin lähistö
KM 11927	muinaissuksi	10 Kallioneva
KM 19627	kvartsi-iskoksia, 9 kpl	11 Myllysaari
KM 20655:1-260	kaivauslöytöjä	19 Pikku Liekokangas
KM 27120	kivikirves	25 Alatalo
KM 25605	kivitaltta	27 Kastelli perunamaa
KM 30684	kvartsi-iskoksia	9 Kissakangas
KM 30685	kvartsi-iskos	32 Hummastinvaara SE

VALOKUVALUETTELO

Kuvat on luetteloitu Pohjois-Pohjanmaan museon kuva-arkistoon Pohjois-Pohjanmaan liiton kokoelmana (PPL/PPM:n kuva-arkisto).

Dia-positiivit

D+no	kuva-aihe
61	Pattijoki 5 Pomminkangas, yleiskuva rakasta, pohjoisesta.
62	Pattijoki 8 Korvenkangas, röykkiö kaakosta.
63	Pattijoki 9 Kissakangas, takana keskellä röykkiö b) etualalla tuulenkaato, josta oikealle rinteesseen mahdolliset asuinpainanteet, lännestä.
64	Pattijoki 14 Pihlajakangas, röykkiö länsilounaasta.
65	Pattijoki 22 Piittakangas, röykkiö koillisesta.
66	Pattijoki 24 Kiviojankangas, vallimainen rakenne g) eteläkaakosta.
67	Pattijoki 24 Kiviojankangas, röykkiö j) lounaasta
68	Pattijoki 31 Hummastinvaara, rakkakuoppa a) idästä

PATTIJOKI 1

Kohteen nimi: Kastelli

Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko ja kivikautinen asuinp. I.

Peruskartta: 2441 11 RELLETTI

Koordinaatit: x = n. 7170 40-68, y = n. 2534 08-30
z = n. 52,5 - 60

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää

Tila, rek:no: 13:107 ja 13:286

Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Pattijoen kirkolta noin 10 km kaakkoon, Kastellinperän Linnakankaan kaakkoisreunalla. Kankaan korkeimmalla kohdalla on jätinkirkko, jonka ala on noin 58 x 36 metriä. Jätinkirkon vallin sisäpuolella suoritettujen kaivausten aikana paikalta on löydetty kivikautisia asuinpaikkalöytöjä.

Jätinkirkon ulkopuolella olevat muinaisjäännökset muodostavat runsaat 300 metriä pitkän ja 100 metriä leveän alueen, joka keskittyy kankaan korkeimmalle kohdalle, kankaan itäreunalle. Kyseessä on siis laaja muinaisjäännöskokonaisuus, johon kuuluu jätinkirkon lisäksi sen ulkopuolella noin 30 röykkiötä ja erilaisia painanteita sekä kivikautinen asuinpaikka (k. kohde 6).

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: I.J.Ingberg 1869, E. Lövenmark 1881,
S. Ingman 1888,
Kaivaus 1920, J. Ailio ja S. Pälssi
Tarkastus 1967, O. Keskitalo
Tarkastus 1975, P. Purhonen
Kartoitus 1991, P. Kankkunen

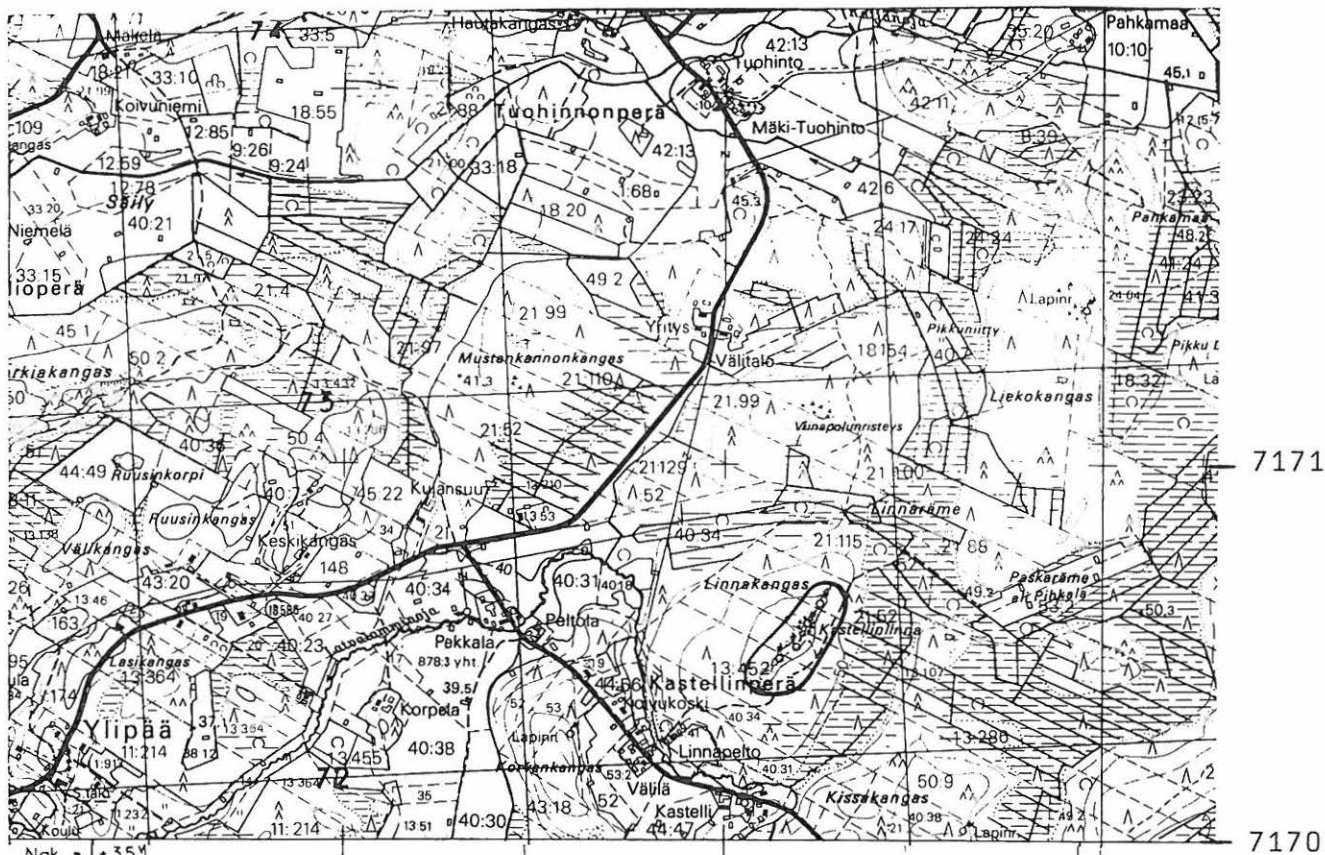
Aiemmat löydöt: KM 7749:1-6, kaivauslöytöjä

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

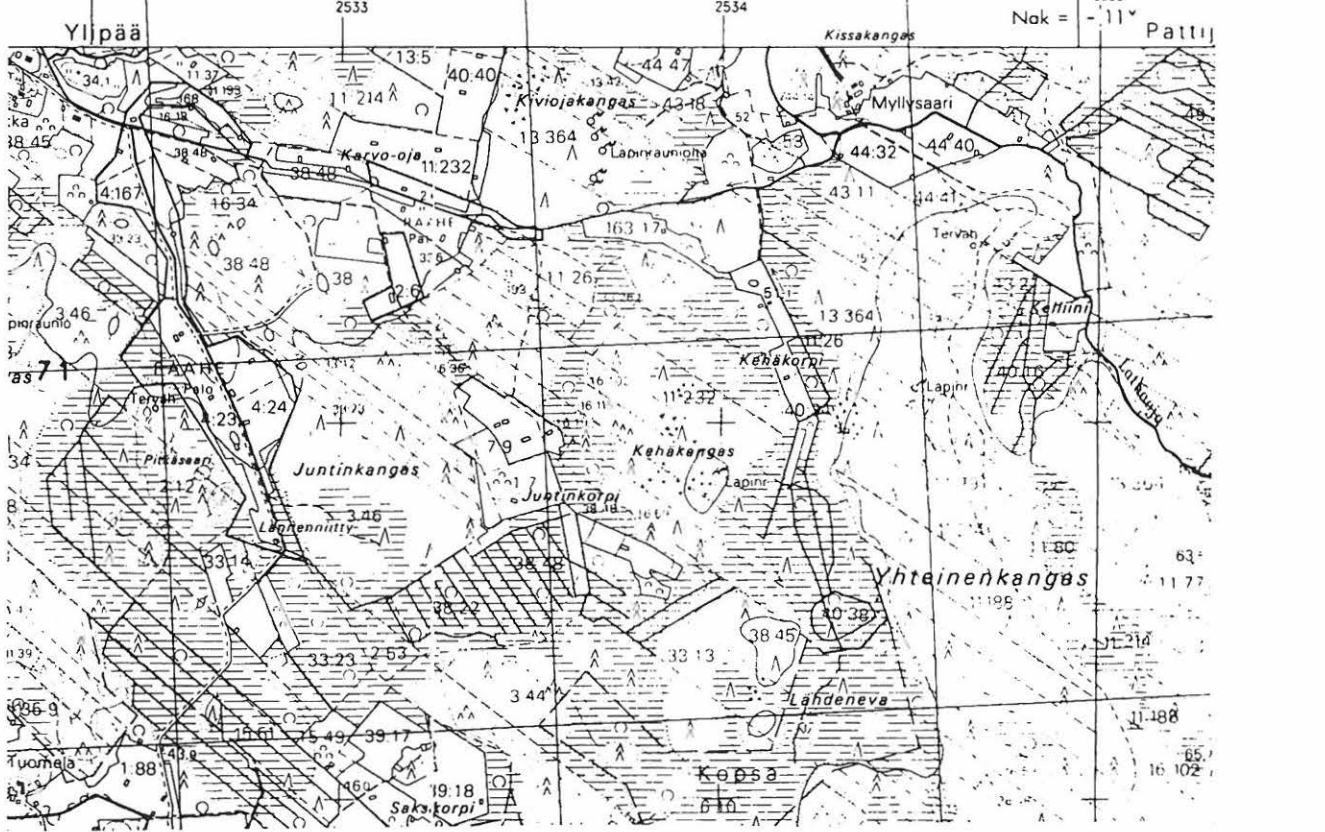
Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 1 Kastelli

7171

7170

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 2

Kohteen nimi: Korkeakangas
Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä. III.
Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
Koordinaatit: x = 7171 10, y = 2532 04, z = n. 47,5
Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
Tila, rek:no: 44:50
Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 8 km kaakkoon Ylipään Korkeakankaan korkeimmalla kohdalla sijainnut muinaisjäännös on tuhoutunut soranotossa.

Paikalla on ollut kaksi kiviröykkiötä ja pyöreä kuopanne. Inventoinnin yhteydessä paikka tarkastettiin, vaikka kohde tiedettiin tuhoutuneeksi. Sorakuopan reunamilta yritettiin löytää mahdollinen asuinpaikka, mutta etsiminen ei tulosta tuottanut.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 2 Korkeakangas

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1007, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 3

Kohteen nimi: Mäntyselkä

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 4/1 kpl. II/III

Peruskartta: 2441 10 KOPSA

Koordinaatit: 1) x = 7168 52, y = 2531 16, z = n. 50
 2) x = 7169 30, y = 2531 28, z = n. 47,5
 3) x = 7169 47, y = 2531 26, z = 45 - 47,5
 4) x = 7169 51, y = 2531 33, z = n. 45
 5) x = 7169 55, y = 2531 39, z = n. 42,5

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää

Tila, rek:no: 1) 14:219, 2) 15:58, 3) 15:68,
 4) ja 5) 15:34

Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 9 - 9,5 km eteläkaakkoon, Raahesta Vihantiin johtavan tien ja Pattijoen välissä, joen länsipuolella olevalla lähes kahden kilometrin pituisella pohjois-etelä-suuntaisella moreenikankaalla, Ylipään kylän lounaispuolella. Alueelta tunnetaan kaikkiaan viisi kiviröykkiötä, joista yksi on tuhoutunut. Seuraavassa kuvaus kohteista etelästä pohjoiseen. Numerointi ei ole aiempiin inventointeihin verrattavissa.

- 1) Röykkiön halkaisija 4 - 5 metriä, korkeus noin 40 cm, keskuskoupanne (PP-75/1). Tuhoutunut soranotossa.
- 2) Röykkiön halkaisija noin 3 - 4 metriä, keskuskoupan halkaisija noin 1,5 - 2 metriä, loivassa rinteessä, korkeus noin 20 - 40 cm. Jäänyt osin aivan vieressä länsipuolella olevan tien alle. Peruskartalla merkittynä rajan väärälle puolen. (PP-75/3).
- 3) Röykkiön halkaisija noin 4 metriä, korkeus noin 40 cm, keskuskoupan ala noin 0,5 - 1,0 metriä ja syvyys noin 20 - 30 cm. Tien länsipuolella noin 20 metriä, luoteisrinteen partaalla (PP-75/3?).
- 4) Röykkiön halkaisija noin 4 metriä, korkeus noin 30 - 40 cm, keskuskoupan halkaisija noin 0,5 m ja syvyys noin 20 - 30 cm. Tien länsipuolella, merkitty peruskartalle.
- 5) Röykkiön halkaisija noin 3 metriä, korkeus noin 30 cm, ei keskuskouppaa. Sammalen peittämä, epämääräinen. Heti rajalinjan eteläpuolella, merkitty peruskartalle.

Lisäksi röykkiön 4) kohdalla tien itäpuolella mahdollinen 2,5 x 4 metriä oleva yhden? kivikerran sammalen peittämä epävarma latomus.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen
 Tarkastus 1989, M. Torvinen

Löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 3 Mäntyselkä

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 4

Kohteen nimi: Mikonkari

Määrittely ja mj-luokka: sokkelolatomus. II-III(?).

Peruskartta: 2441 08 RAAHE

Koordinaatit: x = 7179 16, y = 2524 20, z = n. 5
(merkitty peruskartalle)

Kylä, kylänosa: Pattijoki

Tila, rek:no: ?

Maanomistaja: ?

Pattijoen kirkolta noin 2,5 km luoteeseen, Pattijoen suuhaarojen väliin jäävän laajan saaren länsipään niemessä Kalasataman läheisyydessä.

Vanhojen arkistotietojen perusteella Mikonkarissa pitäisi sijaita sokkelolatomus. Inventoinnin yhteydessä alueelta ei jatulintarhaa onnistuttu löytämään. Koordinaattien osoittamaan paikkaan on peruskartalle merkitty muinaisjäänös. Kyseisellä kohdalla ei kuitenkaan sokkelolatomusta ole. Kyseinen alue on Mikonkarin korkeinta kohtaa. Alue on kivikkoinen pieni mäki, joka kasvaa mäntyä, kuusta ja katajaa. Koordinaattien osoittamalla kohdalla on matala, noin 0,5 tai sen alle oleva soranottopaikka, jonka pohjalla on kiviä. Soranotto paikan ympäristö on kivikkoista, maakiviä näkyy paikoin, mutta sokkelolatomusta niistä ei saatu hahmoteltua.

Paikalla käytiin useaan otteeseen, sillä allekirjoittanut oli majoittautuneena Pattijoen veteraaniryhdistyksen talolla niemen kärkeen johtavan tien pohjoispuolella noin 70 metriä koordinaattien osoittamasta paikasta pohjoisluoteeseen.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

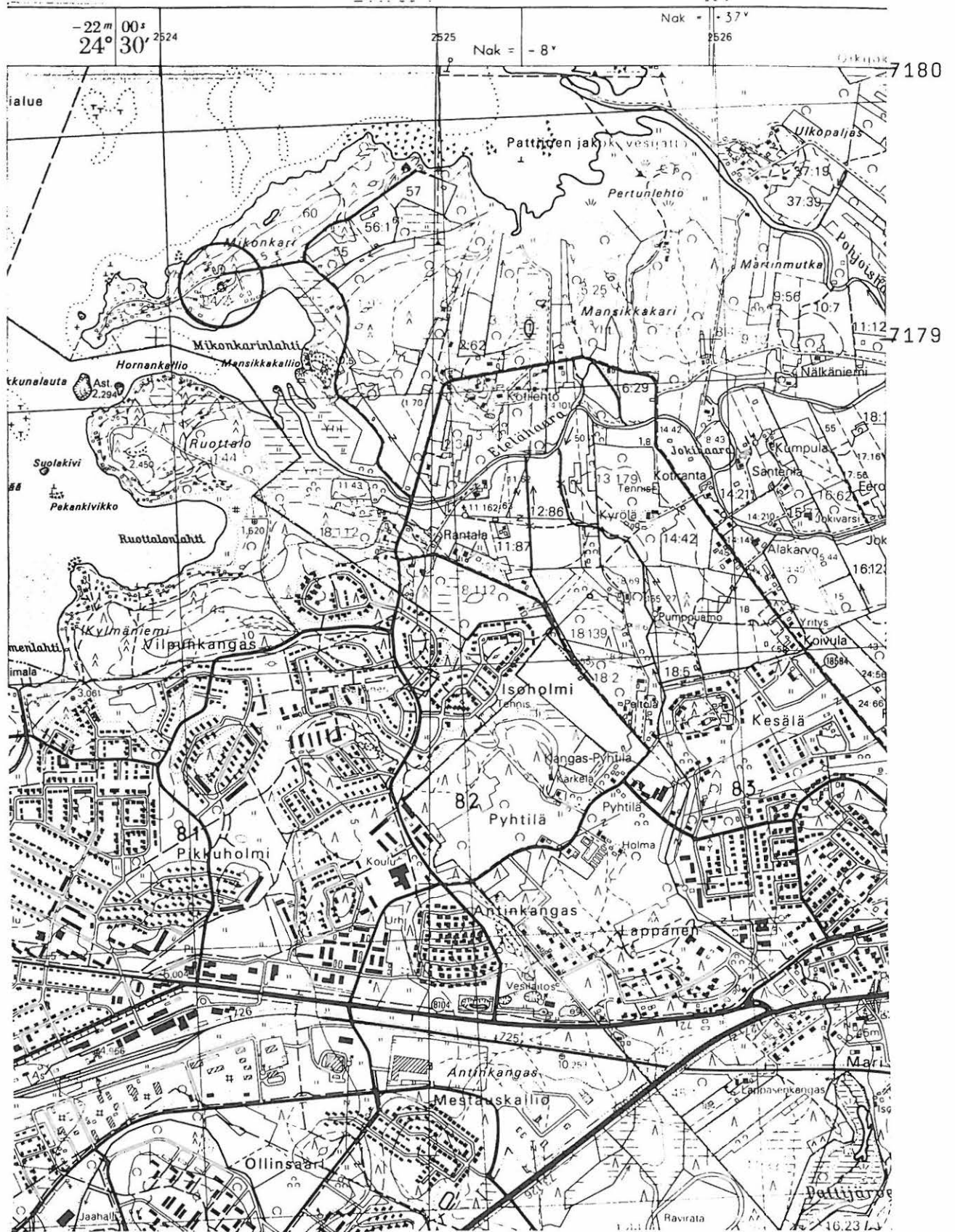
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

PATTIJOKI 4 Mikonkari

2441 08 RAAHE

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 5

Kohteen nimi: Pomminkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä ja rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7161 78, y = 2538 14, z = n. 102,5
 Kylä, kylänosa: Kopsa
 Tila, rek:no: 3:73 ja 3:72
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 19 km kaakkoon, Raahesta Vihantiin johtavan tien ja Vihannin rajan yhtymäkohdan pohjoispuolella olevalla kivikkoisella kankaalla. Pomminkangas muodostaa yhdessä Läntiskan-kaan kanssa noin kilometrin pituisen koillinen-lounas-suuntaisen noin 200 - 400 metriä leveän kankaan, jonka eteläosan kaakkoisreunan korkeimmalla kohdalla kohde sijaitsee. Kankaan laki on kivirakkaa ja sen reunamat kivikkoista mäntymetsää.

Korkeimmalla rakalla on 15 - 20 rakkakuoppaa, joiden koko vaihtelee runsaasta metrillä lähelle neljää metriä. Syvyys vaihtelee koon mukaan niin, että suurimpien ja syvimpien syvyys on noin 0,5 metriä tai hieman enemmän. Osa kuopista on hyvin epämääräisiä, joten tarkkaa lukumäärää on hankala varmuudella ilmoittaa. Rakka on ilmeisesti viereisten talojen lasten leikkipaikka, ainakin yksi rakkakuoppa on paranneltu syvemmäksi ja osin katettu. Rakan eteläreunasta noin 10 - 15 metriä lounaaseen, jonkin verran rakkaa alempana on yksi kiviröykkiö, jonka halkaisija on noin 4 - 5 metriä ja korkeus noin 30 cm. Keskuskuopan halkaisija on noin 2,5 metriä ja syvyys jokseenkin sama kuin röykkiön korkeus. Röykkiöstä noin 10 metriä luoteeseen on epämääräinen kuopanne. Tästä vajaan 50 metriä luoteeseen on vielä leveydeltään vajaan kahden metrin kokoinen puolikaaren muotoinen matala kivivalli. Se on ilmeisesti rakkakuoppia ja röykkiötä paljon nuorempi.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

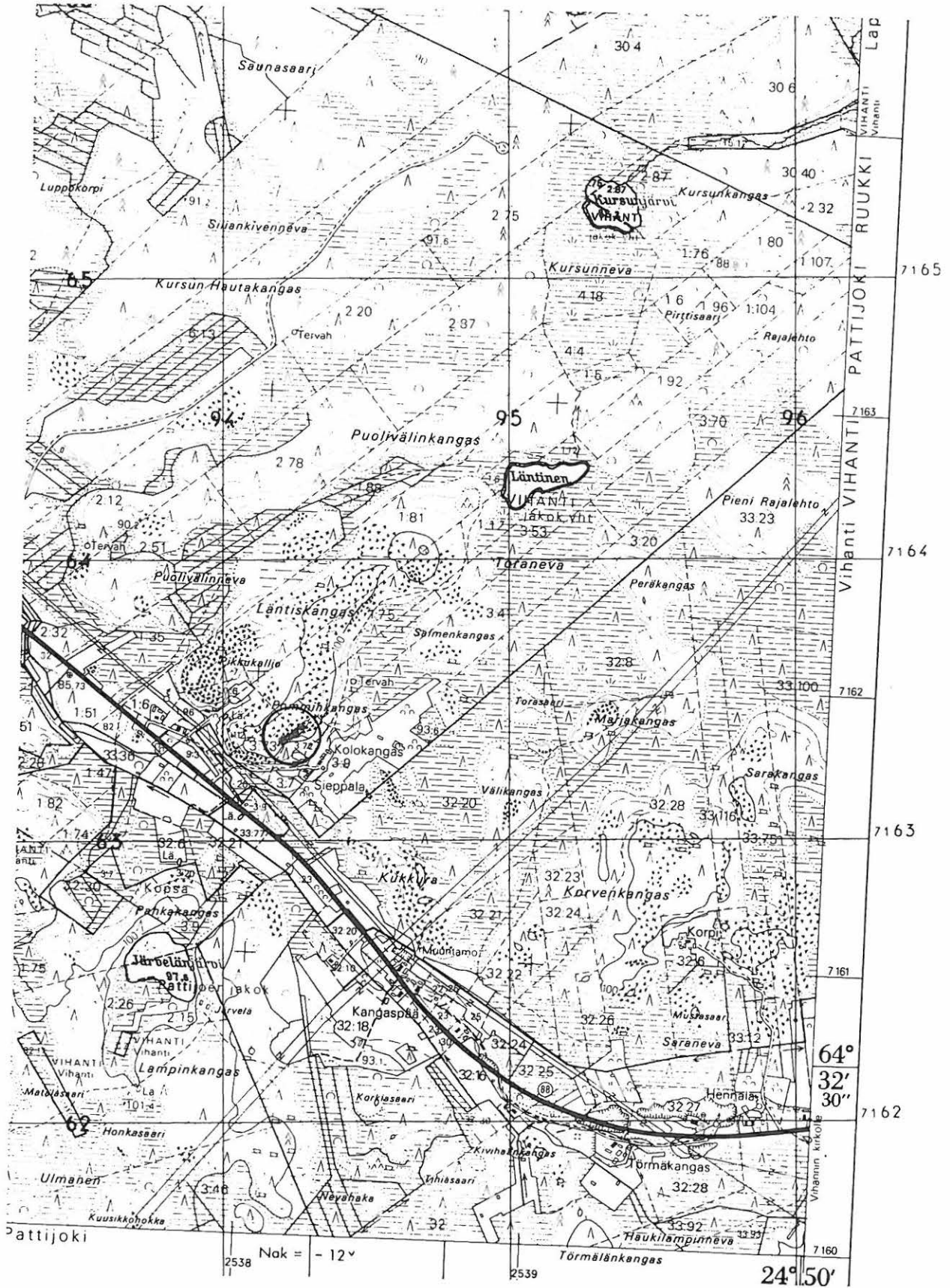
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 61 Yleiskuva rakasta, pohjoisesta

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 5 Pomminkangas

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 6

Kohteen nimi: Kastellin linnan lähistö

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, asuinpaikka. I.

Peruskartta: 2441 11 RELLETTI

Koordinaatit: x = n. 7170 40-68, y = n. 2534 08-30,
z = n. 52,5 - 60

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää

Tila, rek:no: 13:452, 13:286, 13:107, 21:52

Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 9,5 km kaakkoon, Kastellinperän Linnakan-
kaan jätinkirkon luona. Asuinpaikka sijaitsee kankaan laella ja sen
itään viettävällä rinteellä ja kankaan suon puoleisella reunatasan-
teella. Esimerkiksi jätinkirkon kaakkoispuolisen parkkipaikan
alueelta on tehty asuinpaikasta kertovia löytöjä.

Katso myös kohde 1.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: I.J.Ingberg 1869, E.Löwenmark 1881,
S.Ingman 1888
Kaivaus 1920, J. Ailio ja S. Pälsi
Tarkastus 1967, O. Keskitalo
Tarkastus 1975, P. Purhonen
Kartoitus 1991, P. Kankkunen

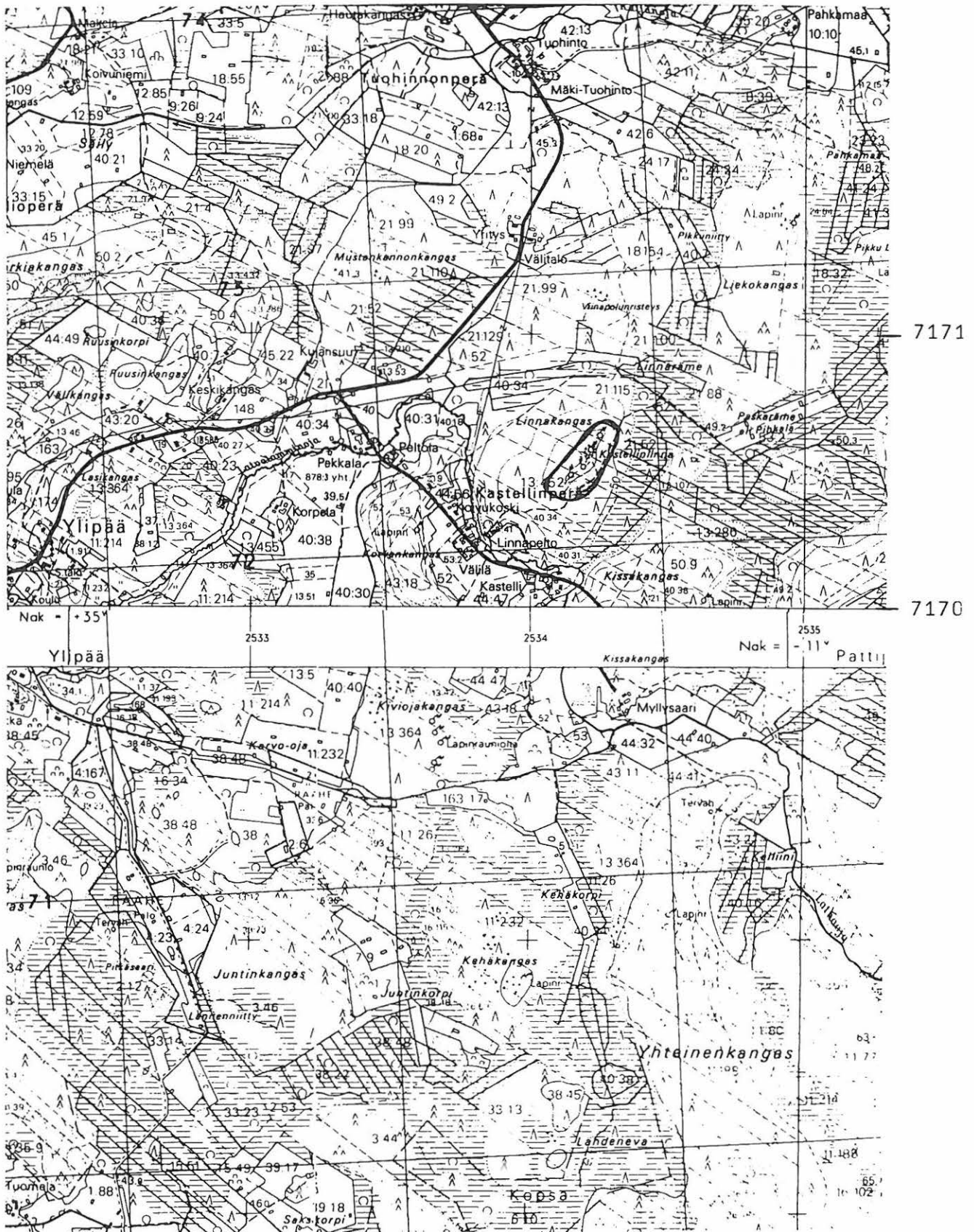
Aiemmat löydöt: KM 7749:7-16 kaivauslöytöjä,
KM 19911 kvartsi-iskoksia

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 6 Kastellin linnan lähistö

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 7

Kohteen nimi: Piilolankangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivistöykkiöitä. II(?).
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: ruutu 7168/2535(?)
 Kylä, kylänosa: Pattijoki
 Tila, rek:no: ?
 Maanomistaja: ?

Eino Kastellin ilmoituksen (1971) mukaan Pattijoen Ylipään Piilolankankaalla olisi kivistöykkiö/-röykkiöitä. Eino Kastellia ei enää tavoitettu. Kohdetta ei inventoinnin yhteydessä onnistuttu paikantamaan. Piilolankangasta perättiin muutamilta tavatuilta paikkakuntalaisilta, mm. Myllysaaren Kerttu Kastellilta, mutta vaikka paikan nimi kuulosti tutulta ei tarkkaa paikkaa osattu sanoa. Sen verran saatiin selville, että se ilmeisesti paikantuu Yhteisenkankaan itäpuolelle Lauttaojan tuntumaan.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin yhteydessä.

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 8

Kohteen nimi: Korvenkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7170 28, y = 2533 60, z = 50 - 52,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 44:56
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta vajaan 10 km kaakkoon, Ylipään Kastellinperällä, Latvalamminojan eteläpuolella olevalla kankaalla Kastellin linnasta noin 700 metriä lounaaseen. Korvenkangas on laeltaan kivikkoinen mäntyä kasvava moreenikangas, jonka länsireunalla kohde sijaitsee.

Kyseessä on halkaisijaltaan noin 6 metriä oleva kiviröykkiö, jonka korkeus on noin 80 - 100 cm. Kookkaista kivistä kootun röykkiön päällisyys on hieman notkolla. Kivien halkaisija vaihtelee pääosin 30 - 60 cm välillä. Röykkiö on sammalen peittämä. Röykkiön läheisyydestä ei tavattu asuinpaikkaan tms. viittäviä merkkejä.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

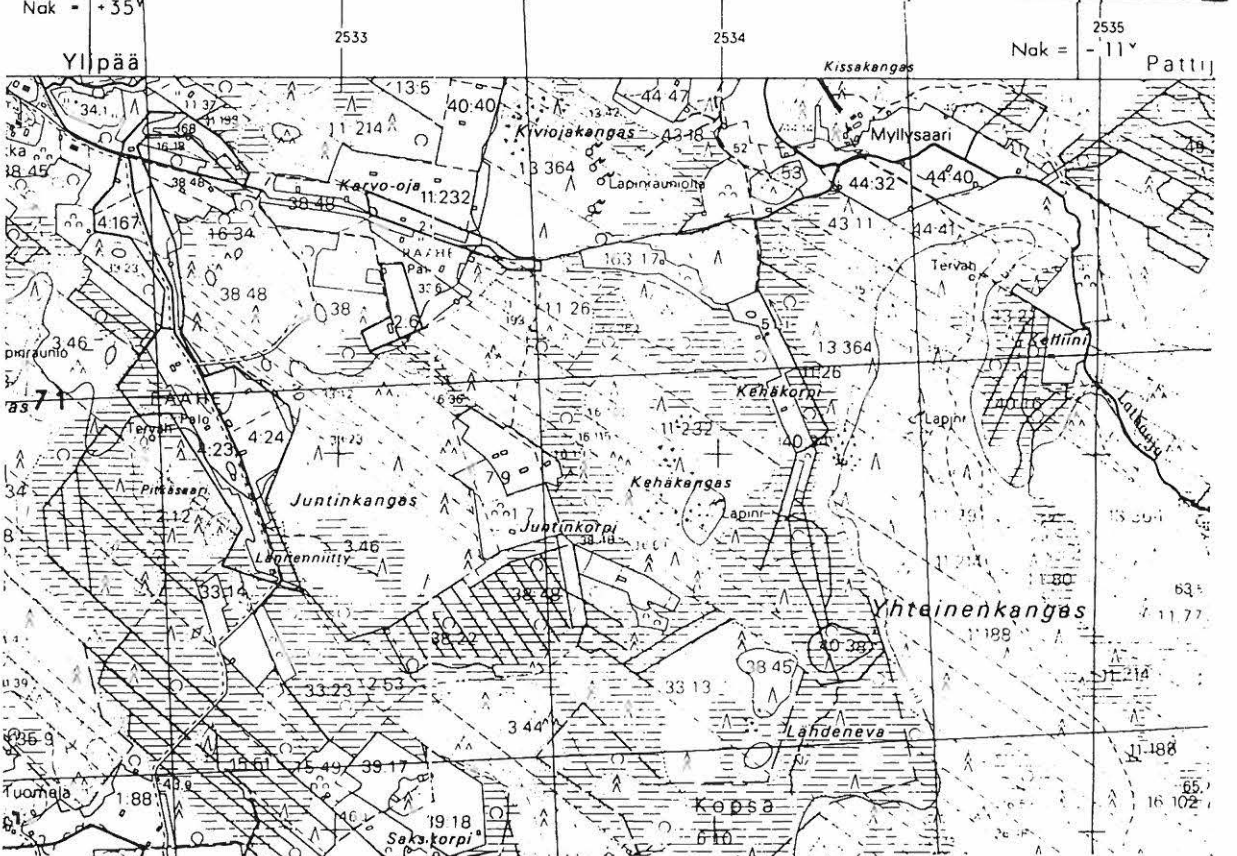
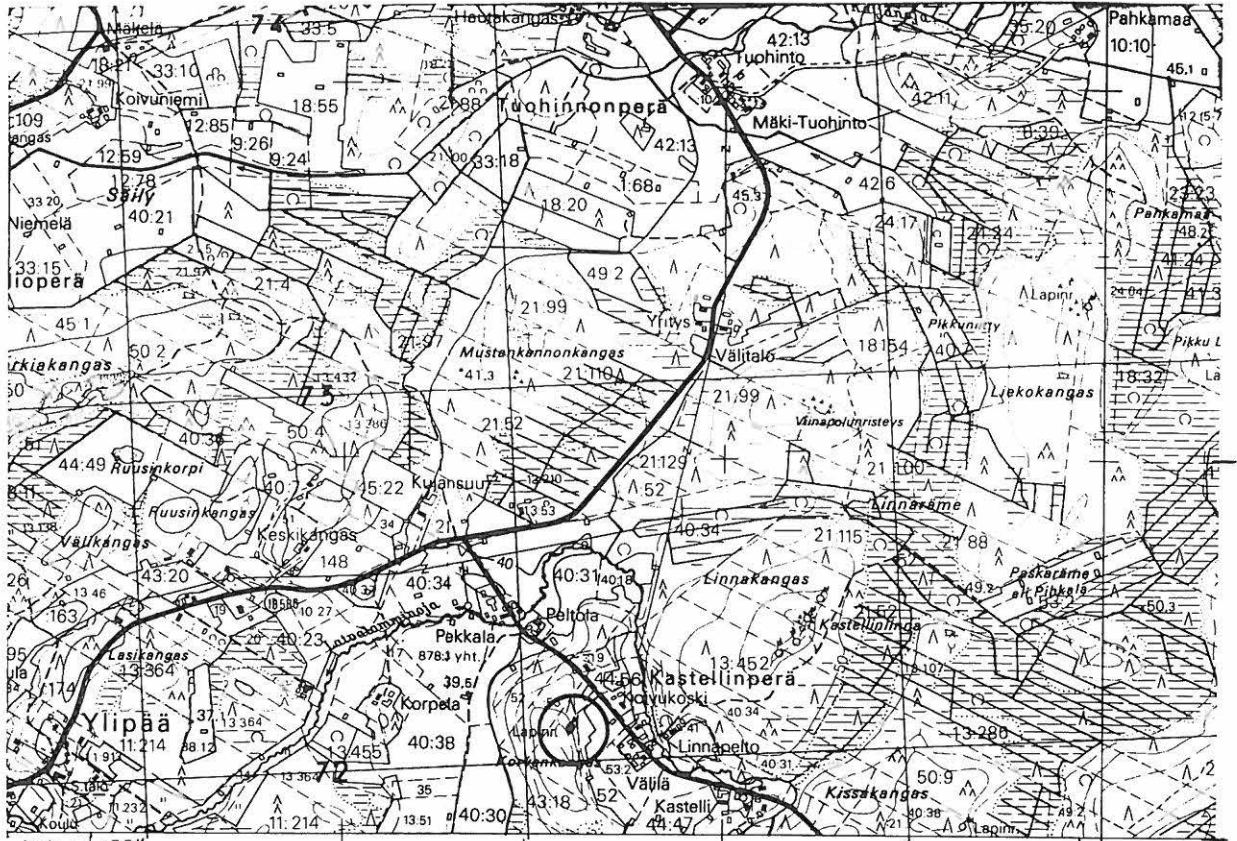
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 62 Röykkiö kaakosta

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 8 Korvenkangas

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 9

Kohteen nimi: Kissakangas

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä 5 kpl, asuinpaikka ja asuinpainanteita? II.

Peruskartta: 2441 11 RELLETTI

Koordinaatit: x = 7170 00-06, y = 2534 48-66,
z = n. 57,5

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää

Tila, rek:no: 40:38 ja 40:21

Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 10,5 km kaakkoon, Kastellinperällä Latvaon pohjoispuolella, Myllysaaren talosta noin 200 - 250 metriä koilliseen ja Kastellin linnasta noin 650 metriä kaakkoon. Kissakangas on mäntyä kasvava moreenikangas, jonka eteläosan korkeimman kohdan reunalla kohde sijaitsee. Paikalla on useita toisistaan eroavia rakenteita ja merkkejä asuinpaikasta (kohteet 11 ja 27).

- a) Läntisin tavattu rakenne. Sammalen peittämä neliömäinen matala latomus, jonka ala on noin 4 x 4 metriä.
- b) Edellisestä noin 30 metriä itään. Halkaisijaltaan noin 6 - 7 metriä oleva ja noin 80 cm korkea röykkiö. Pieni keskuskuopanne. I ja II) edellisten välillä, näiden linjasta hieman etelään. Rinteen partaalla kaksi vierekkäistä rinteen suuntaista (itä-länsi) painauma, joiden koko noin 6 - 7 x 5 metriä. Liittyvät mahdollisesti yhteen, välissä kapea valli?, jossa isoja kiviä. Painanteiden pohjoispuolelta puunkaadoista tavattiin palanutta kiveä, likamaata ja kvartsi-iskoksia.
- c) b):stä noin 30 metriä koilliseen. Halkaisijaltaan noin 6 metrin 30 - 70 cm korkea röykkiö. Ehkä kauan sitten kaiveltu, itäpuolella iso maakivi.
- d) edellisestä noin 20 metriä kaakkoon halkaisijaltaan noin 4 - 5 metrin 40 cm korkea röykkiö. Keskuskuopan halkaisija noin 0,5 metriä ja syvyys noin 30 cm.
- e) edellisestä noin 20 metriä itään. Halkaisijaltaan noin 4 - 5 metrin röykkiö, jonka korkeus noin 30 - 40 cm. Kankaan koillisreunaa kulkeva polku ylittää röykkiön.
- Viimeksi mainitusta runsaat 20 metriä etelään on epämääräinen kivikasa/röykkiö? f), jonka halkaisija noin 2,5 - 3 metriä. Tämän eteläpuolella vielä halkaisijaltaan noin 5 metriä oleva painauma, jonka syvyys on noin 30 - 40 cm.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

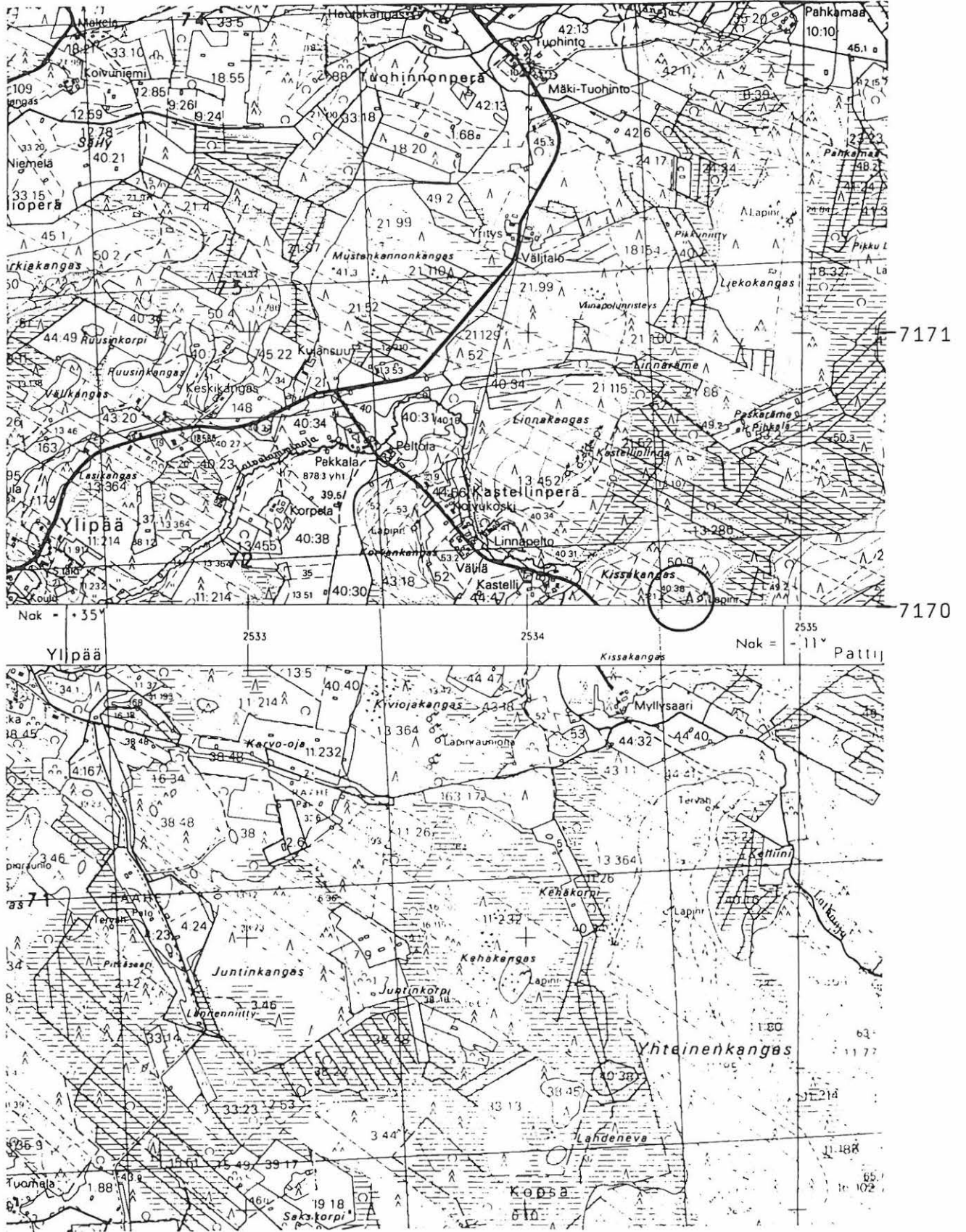
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 30684, kvartsi-iskoksia

Valokuvat: D 63 Röykkiö b) keskellä takana, etualan tuulenkaados ta oikealle rinteen asuinpainaumat, lännestä.

Kartta: Peruskarttaote 2441 11 + 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 9 Kissakangas

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 10

Kohteen nimi: Kallioneva, tietyömaa (Relletti)
 Määrittely ja mj-luokka: muinaisuuden löytöpaikka. II?
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = n. 7175 20, y = n. 2536 25,
 z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Sorttanen
 Tila, rek:no: 61:2
 Maanomistaja:

Pattijoen kirkolta noin 9,5 km itäkaakkoon, Kallionevantien ja Olkijoen väliltä, Jokikankaan talon länsipuoliselta alueelta.

Paikalta on löydetty Kallionevan tien rakentamisen yhteydessä vuonna 1948 muinaisuuden kärkikappale. Pian löytymisen jälkeen tehdyn siitepölyanalyysin perusteella suksi on ajoitettu noin 1600 - 1900 eKr. Jokseenkin sama tulos on saatu C-14 ajoituksella (Hel-3922 3800+-100 BP/1997).

Lähin asuinpaikka on Siikajoen, Pattijoen ja Ruukin kuntien alueelle jakautuva Miilukangas, joka sijaitsee löytöpaikasta noin 2,5 km kaakkoon (ks. kohde 33).

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

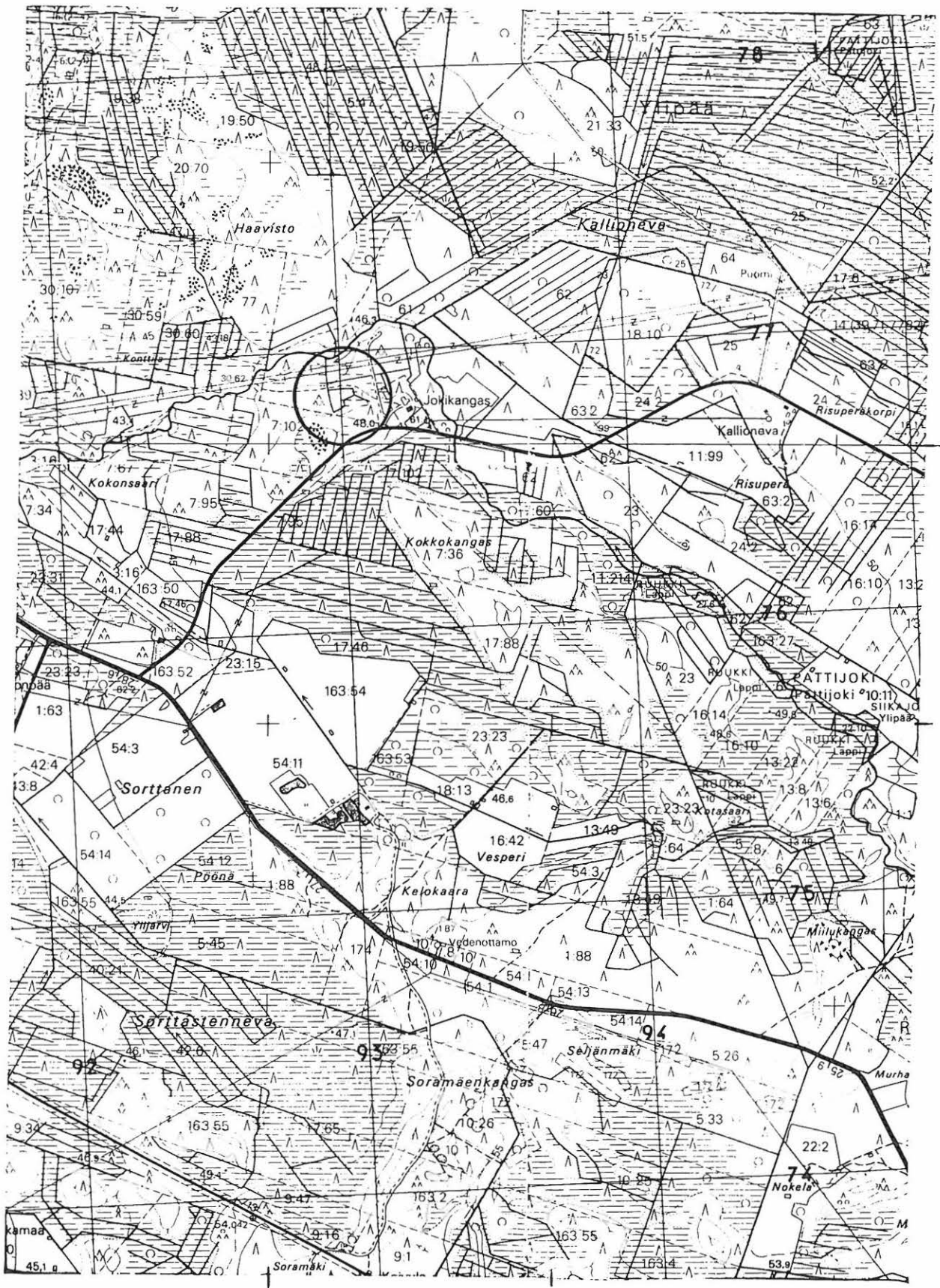
Aiemmat tutkimukset: T.I. Itkonen 1949 (SM 1949) ja
 siitepölyanalyysi 1949, E. Hyyppä (SM 1950)

Aiemmat löydöt: KM 11927, muinaisuuden kärkikappale

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988

7175

2536

2537

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 11

Kohteen nimi: Myllysaari
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7169 94, y = 2534 45, z = n. 55
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: Myllysaari 44:40
 Maanomistaja: Kerttu Kastelli
 92140 Pattijoki

Pattijoen kirkolta noin 10,5 km kaakkoon, Kastellinperällä Latvaon pohjoispuolella, Myllysaaren talosta noin 200 metriä koilliseen ja Kastellin linnasta noin 650 metriä kaakkoon. Kohde sijaitsee Kissakankaan eteläpuolella kankaan ohitse kulkevan metsätien alueella. Kohteen eteläpuolella on peltoa ja näiden takana Latvaon ja.

Paikalta on aiemman inventoinnin aikana löydetty useita kvartsi-iskoksia. Tarkastuksen yhteydessä tieuralta ei onnistuttu löytämään kvartssia tai muuta asuinpaikkaan viittaavaa. Kohde liittyy heti sen pohjoispuolella olevaan Kissakankaan röykkiö- ja asuinpaikka-alueeseen.

Lisäksi Kastellien perunamaasta on löydetty kivikirves, ks. kohde 27, joka liittyyne asuinpaikkaan ja Kissakankaan kohteeseen 9.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

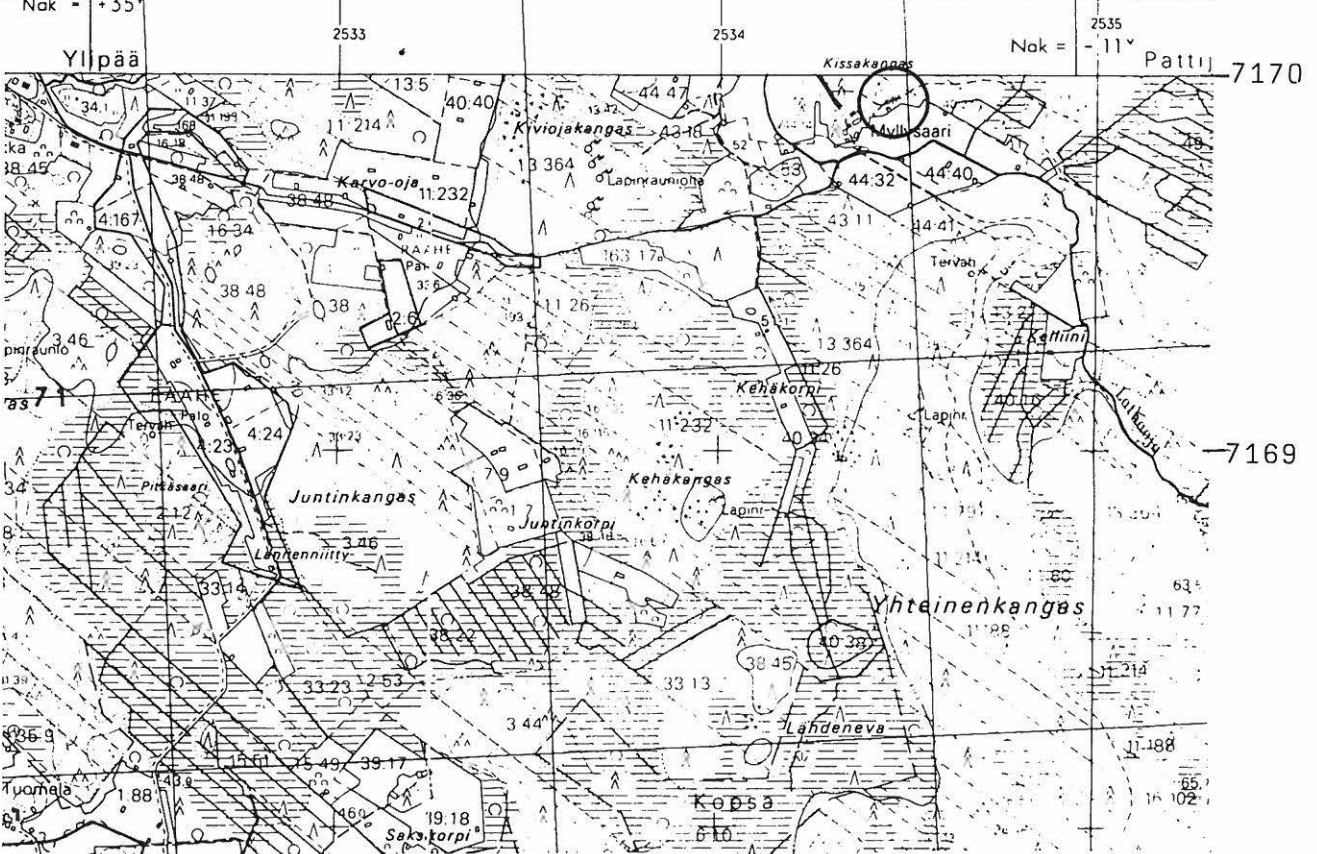
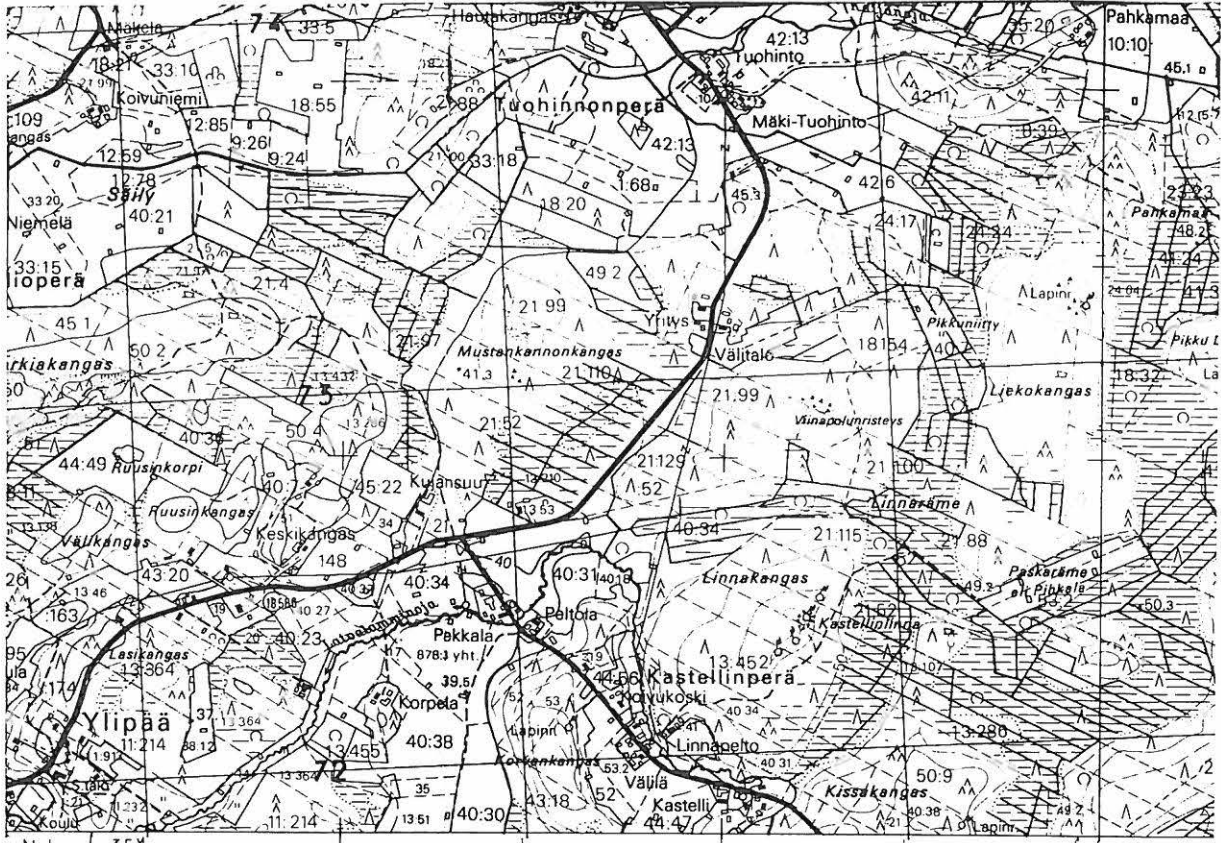
Aiemmat löydöt: KM 19682, kvartsi-iskoksia 9 kpl.

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 11 Myllysaari

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 12

Kohteen nimi: Jylhänharju N
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7166 45-52, y = 2531 76-82,
 z = n. 62,5
 Kylä, kylänosa: Kopsa
 Tila, rek:no: 2:75
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 12 km eteläkaakkoon, Raahesta Vihantiin johtavasta tien ja läheisen Raahen rajan välissä, noin 250 metriä tiestä lounaaseen. Kohde sijaitsee Jylhänharjun koilliskärjessä. Paikalla on ainakin viisi kiviröykkiötä, joiden halkaisija vaihtelee 3 - 7 metrin välillä ja korkeus 30 - 50 cm välillä. Röykkiöistä kolme on pyöreätä, yksi lähinnä suunnikas ja yksi osin tuhottu. Viimeksi mainittu on ilmeisesti ollut alunperin pyöreä. Lisäksi paikalla on pari epämääräistä kiven ja maan sekaista kumpareta, mahdollisia röykkiöitä, sekä yksi moderni kuoppa.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

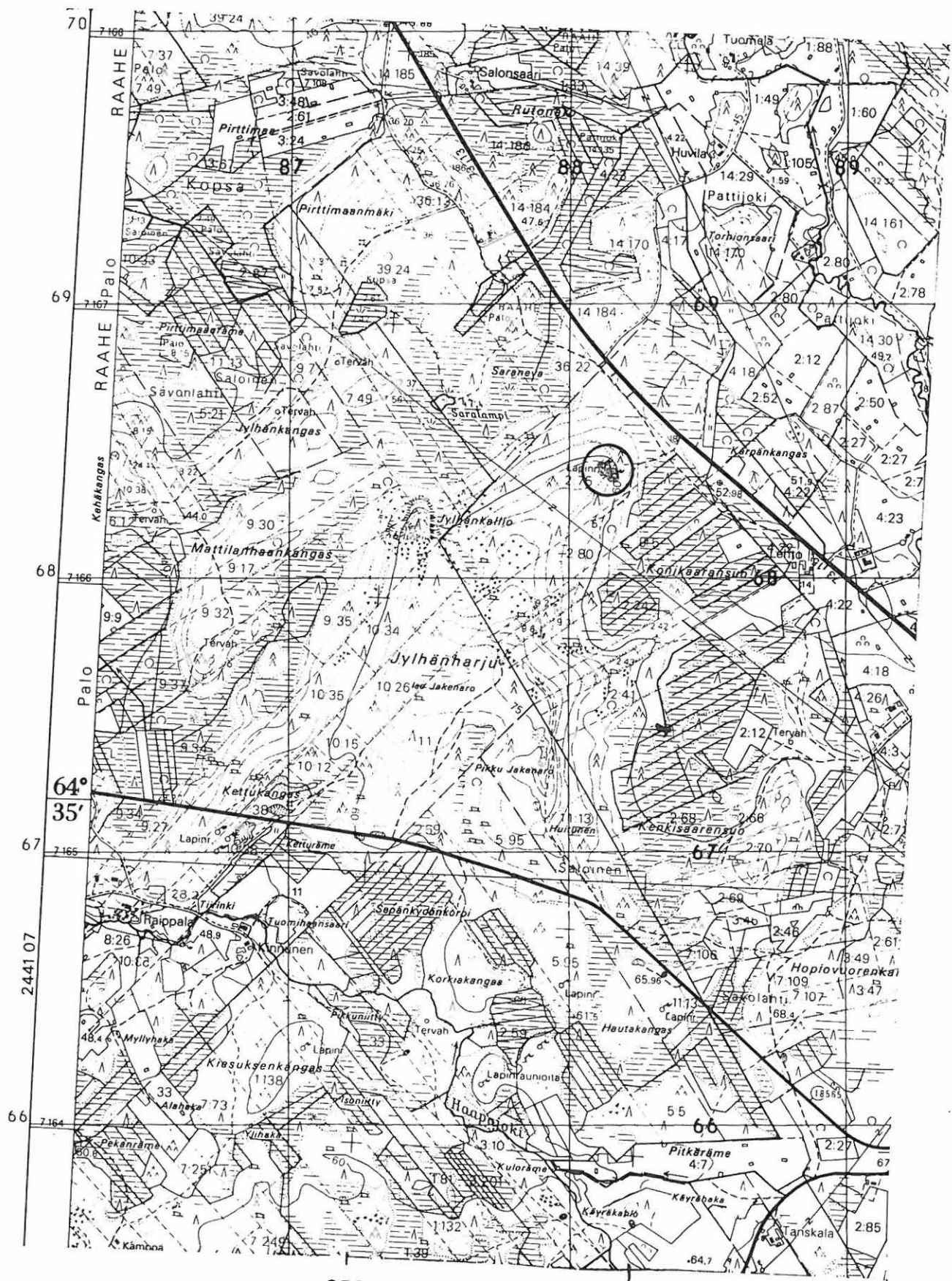
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen
 Tarkastus 1994, J. Itäpalo, s. 102

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 13

Kohteen nimi: Liekokangas
Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä. II.
Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
Koordinaatit: x = 7171 41, y = 2534 95, z = n. 55
Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
Tila, rek:no: 24:64
Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 9,5 km kaakkoon, Ylipään Tuohinnonperän kaakoispuolella, Kastellin linnasta noin 1,1 km koilliseen. Kohde sijaitsee Liekokankaan koillisreunalla kankaan korkeimmalla kohdalla. Paikalla on kaksi kiviröykkiötä pohjois-eteläsuuntaisesti noin 20 metrin päässä toisistaan. Röykkiöiden halkaisija on noin 7 metriä. Molemmissa on matala keskuskuopanne, toisessa myös myöhempiä kaivelun jälkiä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

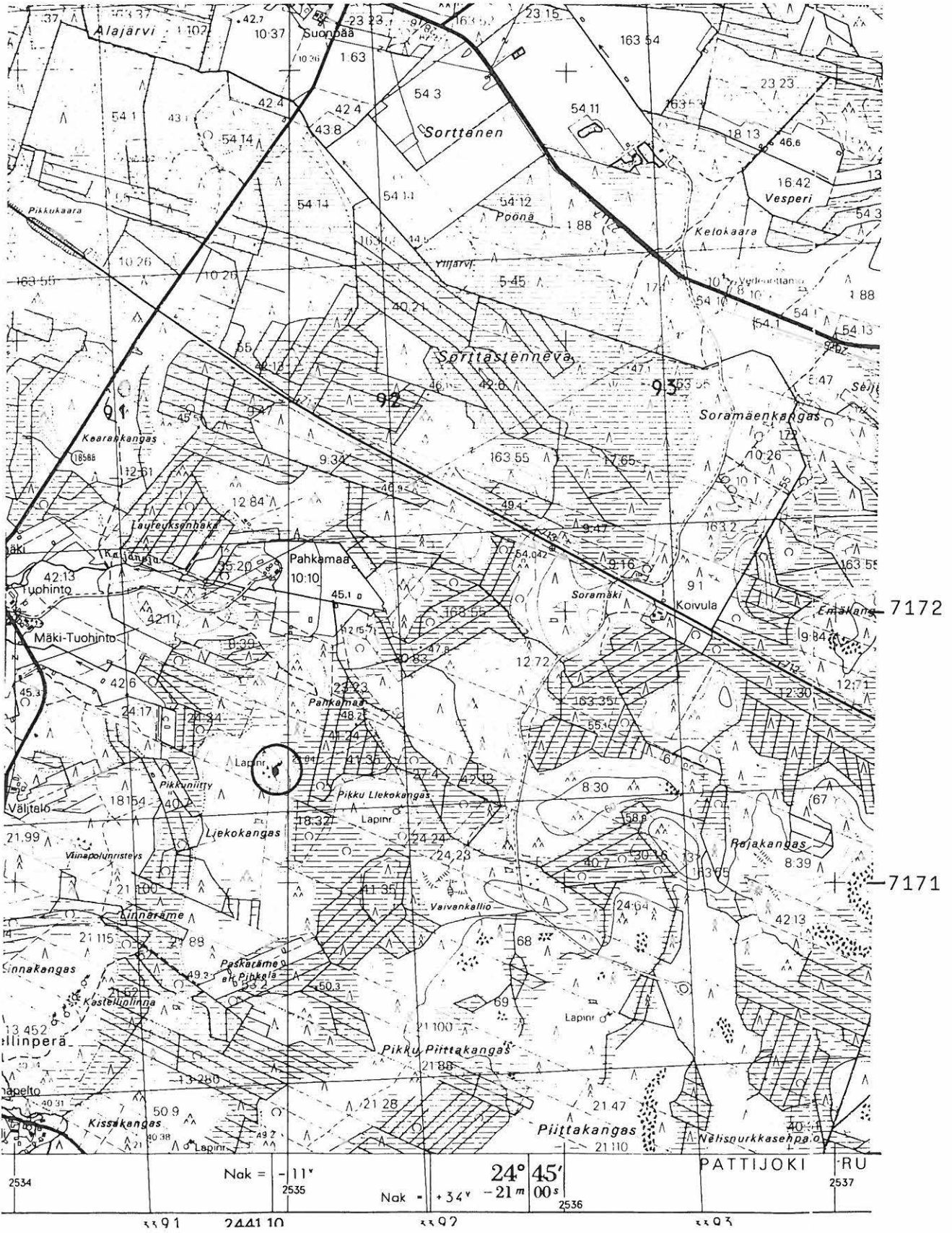
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1977, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988

2441 11 RELLETTI
 Pattijoen inventointi 1997, M.Sarkkinen

PATTIJOKI 14

Kohteen nimi: Pihlajakangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7169 28, y = 2532 06, z = n. 47,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 2:43
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 9,5 km eteläkaakkoon, Ylipään kylän eteläpuolella, Pattijoen ja Latvaajan välisen pohjois-eteläsuuntaisen laajahkon kankaan pohjoispäässä, sen korkeimmalla kohdalla. Alue on pääasiassa mäntyä kasvavaa kivikkoista moreenikangasta, jonka korkeimman kohdan itäpuolella kankaan laidalla on pieni kostea notkelma. Kohde sijaitsee kankaan korkeimman kohdan reunalla notkelman luoteispuolella.

Kyseessä on halkaisijaltaan noin 4 - 4,5 metriä oleva pyöreä röykkiö, jonka korkeus on noin 60 - 70 cm. Jäkälän ja sammalen peittämässä röykkiössä on keskuskuopanne, jonka halkaisija on noin 1 metri ja syvyys noin 50 - 60 cm. Röykkiön vallissa kasvaa pari petäjää.

Asuinpaikkaan viittaavia löytöjä alueelta ei tehty. Rinteen alla koillisessa oleva alue oli joitakin vuosia sitten äestetty, mutta jo osin umpeutuneista äestysurista ei tavattu mitään varmuudella asuinpaikkaan viittaavaa. Ainoa havainto oli pari palanutta kiveä.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976. L. Erä-Esko

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 64 Röykkiö länsilounaasta.

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 14 Pihlajakangas

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 15

Kohteen nimi: Pitkäsaari
 Määrittely ja mj-luokka: ei muinaisjännöstä
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: ruutu 7168/2532
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: -
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 10 km eteläkaakkoon, Pihlajakankaan itäpuolella. Paikalla on useammasta pienestä mäestä koostuva pitkänomainen kosteikkojen ja suopeltojen ympäröimä Pitkäsaari-niminen kangas.

Paikalla pitäisi kartoittajien vuoden 1975 ilmoituksen mukaan olla mahdollinen kiviröykkiö. Kohde on tarkastettu 1976 maanmittausinsinööri V. Nukalan toimesta, jonka mukaan kyseisellä paikalla ei muinaisjännöstä ole. Inventoinnin aikana alue tarkastettiin, jolloin Nukalan antama tieto todettiin oikeaksi. Kyseisellä kankaalla ei esihistoriallista muinaisjännöstä ole.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

PATTIJOKI 16

Kohteen nimi: Juntinkangas
Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö? II(?).
Peruskartta: 2441 10 KOPSA
Koordinaatit: ruutu 7168/2533
Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
Tila, rek:no: -
Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 10 km eteläkaakkoon, Pattijoen itäpuolella. Mäntymetsää kasvava Juntingas on laeltaan varsin tasainen ja kivikoinen kangassaareke.

Kartoittajat ovat ilmoittaneet vuonna 1975 kankaalla olevan mahdollisen kiviröykkiön. Inventoinnin aikana kankaalta ei kuitenkaan onnistuttu löytämään kiviröykkiötä tai muuta kiinteätä muinaisjäänöstä.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

PATTIJOKI 17

Kohteen nimi: Kehäkangas
 Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko?, kiviröykkiöitä. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = n. 7168 86, y = n. 2533 98,
 z = n. 62,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 16:115 (ja 16:102)
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 10,5 km kaakkoon, Latvaojasta noin 700 metriä etelään. Kehäkangas on Yhteisenkankaan länsipuolella sijaitseva kosteikkojen ympäröimä kangassaareke. Kohde sijaitsee Kehäkankaan itäreunalla, sen korkeimman kohdan tuntumassa.

Paikalla on kaksi kiviröykkiötä. Pohjoisemman halkaisija on noin 3 metriä. Se on keskuskuopallinen ja noin 30 - 40 cm korkea. eteläisemmän röykkiön halkaisija on noin 4 - 5 metriä ja korkeus jokseenkin sama kuin edellisen. Röykkiöiden väli on noin 6 metriä.

Lisäksi röykkiöiden läheisyydessä on pyöreähkö maansekainen valli, jonka ala on noin 20 x 21 metriä. Kyseessä on mahdollinen jätinkirkko.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin yhteydessä.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus, J. Itäpalo 1994, s. 67

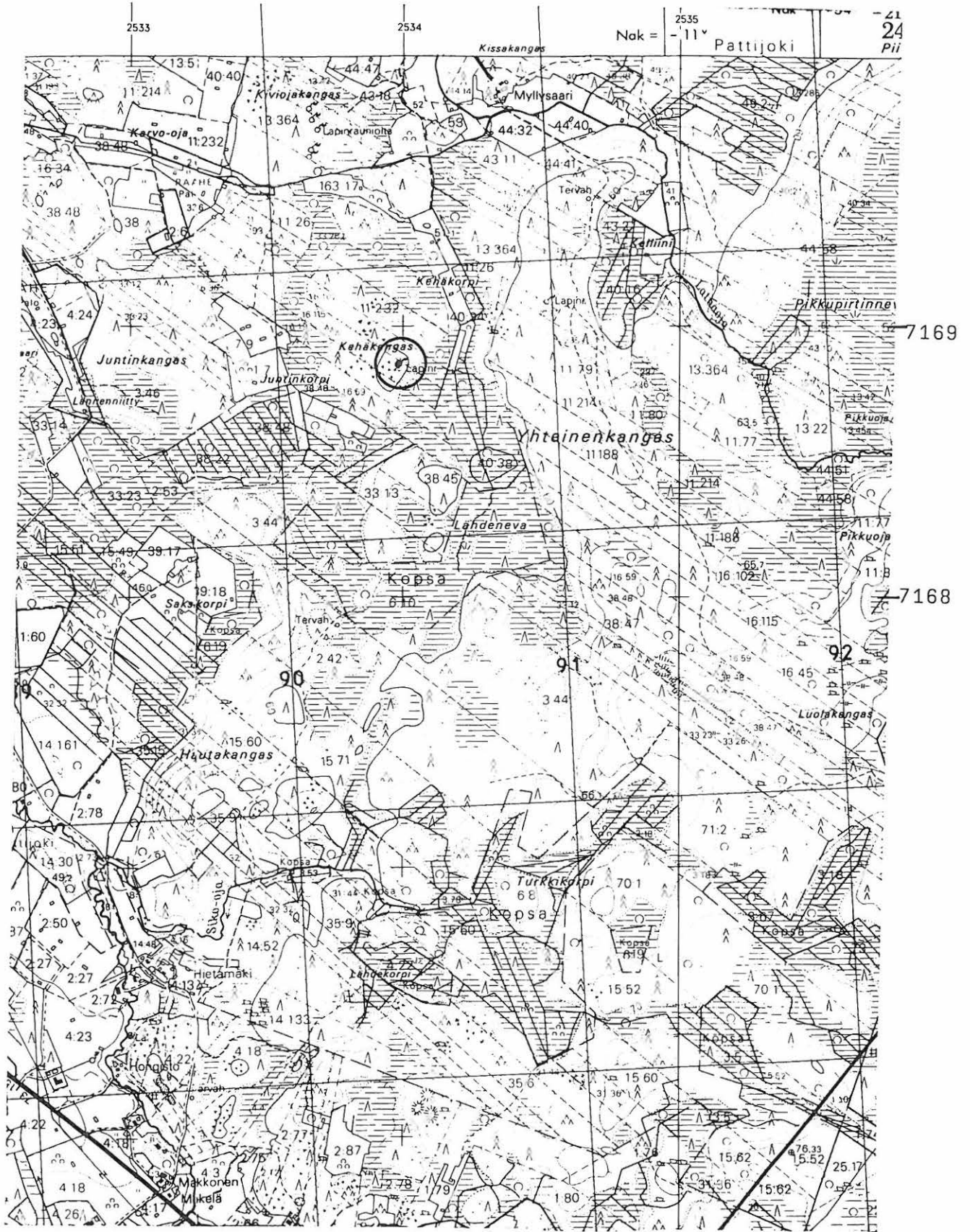
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 17 Kehäkangas

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 18

Kohteen nimi: Somerokangas

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä 3 kpl ja rakkakuoppia 2 kpl, II.

Peruskartta: 2441 11 RELLETTI

Koordinaatit: a) x = 7173 68, y = 2532 47, z = n. 45
b) x = 7173 61, y = 2532 39, z = n. 45

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää

Tila, rek:no: a) 9:47 ja b) 9:34

Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 6,5 km kaakkoon, Jokelanperältä Tuohinnonperälle johtavan tien ja rautatien välissä olevalla Someronkankaalla. Someronkankaan eteläosassa on laaja sorakuoppa, jonka pohjoispuolisella säilyneellä kankaalla kohde sijaitsee. Alue on kivikkoista mäntykangasta. Ks. myös kohteet 34 ja 35.

Paikalla on kolme röykkiötä (a) ja kaksi rakkakuoppaa (b). Kankaan koillisrinteen partaalla kankaan läpi kulkevan metsätien itäpuolella aivan palstan 9:47 pohjoisrajan tuntumassa lähellä toisiaan sijaitsevat röykkiöt ovat halkaisijaltaan noin 5 metriä ja niiden korkeus on noin 0,5 metriä. Kaikissa kolmessa sammalen ja jäkälän peittämässä röykkiössä on selvä keskuskuoppa. Röykkiöistä vajaan 150 metriä lounaaseen, metsätien länsipuolella lähellä kankaan länsireunaa olevassa rakassa on kaksi lähinnä rakkakuopaksi tulkittavaa muinaisjäännöstä. Näiden halkaisija on noin 2,5 - 3 metriä ja syvyys 20 - 30 cm.

Kohde tarkastettu: 4.9.1997

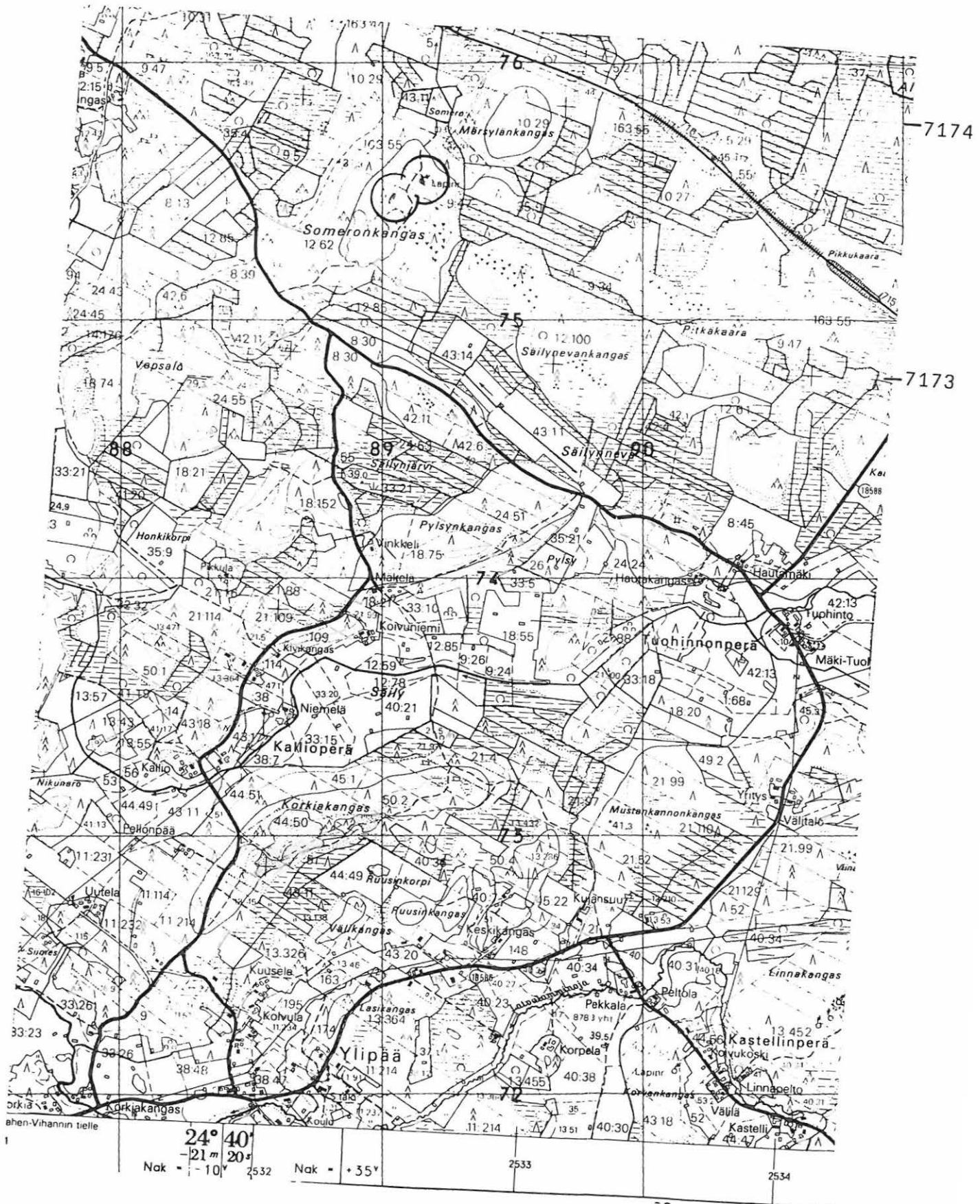
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

2441 11 RELLETTI
 Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 19

Kohteen nimi: Pikku Liekokangas
 Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko ja kiviröykkiöitä. I.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7171 26, y = 2535 40, z = n. 57,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 24:64
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 10 km kaakkoon, Ylipään Tuohinnonperän itäpuolisella metsäalueella, Kastellin linnasta noin 1350 metriä koilliseen olevalla kankaalla. Pikku Liekokangas on pääasiassa mäntyä kasvava pieni kosteiden lehtimetsien ympäröimä saareke. Kohde sijaitsee mäen itäosassa, sen korkeimmalla kohdalla.

Paikalla on suorakaiteen muotoinen jätinkirkko, jonka ala on noin 13 x 18 metriä. Lähellä on myös toinen epämääräinen vallikehä. Tämän lisäksi aivan jätinkirkon ympärillä on yhteensä kuusi kiviröykkiötä, joiden halkaisija vaihtelee 4 - 8 metrin välillä.

Inventoinnin aikana kohteen todettiin säilyneen ennallaan.

Kohde tarkastettu 4.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 Tarkastus 1979, P. Purhonen
 Kaivaus 1979-80, A. Forss

Aiemmat löydöt: KM 20655:1-260, kaivauslöytöjä (mm. Pöljän keramiikkaa, pii-iskoksia, tasataltta).

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 19 Pikku Liekokangas

7172

7171

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 20

Kohteen nimi: Yhteinenkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7169 09, y = 2534 52, z = n. 67,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 13:364
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta runsaat 10 km kaakkoon, Ylipään Lautaojan länsi- ja eteläpuolelle jäävällä kankaalla, Kastellin linnasta noin 1500 metriä eteläkaakkoon. Yhteinenkangas on laaja pohjois-eteläsuuntainen pääosin mäntyä kasvava moreenikangas, jonka pohjoisosan eteläisemmällä harjanteella kohde sijaitsee.

Kyseessä on halkaisijaltaan noin 5 - 6 metriä oleva pyöreä röykkiö. Loivaan rinteeseen tehdyn röykkiön korkeus on noin 60 - 100 cm. Sammalen ja puolukanvarvun peittämän röykkiön keskuskuopanne on halkaisijaltaan noin 1,5 metriä ja sen syvyys on noin 30 cm. Pals-tojen rajalla sijaitsevan röykkiön pohjoispuolinen palsta oli haku ja äestetty. Alueelta ei tavattu asuinpaikkaan tms. viittavia jälkiä.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

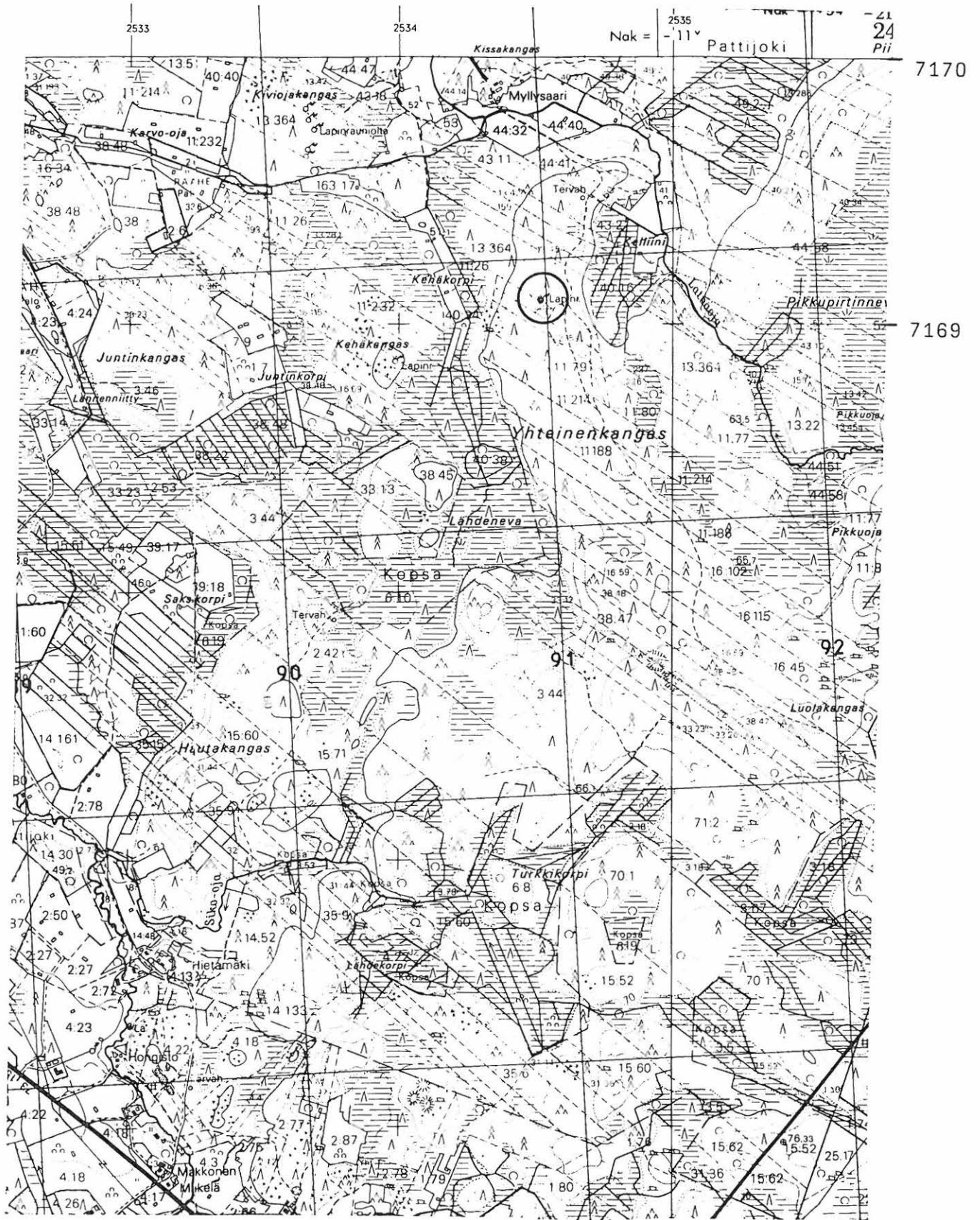
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p.1988

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 21

Kohteen nimi: Tihulaisenlinna
 Määrittely ja mj-luokka: luonnonmuodostelma. III.
 Peruskartta: 2432 12 HANHELANPERÄ
 Koordinaatit: x = 7154 54, y = 2536 38, z = n. 95
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Hanhelanperä
 Tila, rek:no: (11,12):2
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 24 km eteläkaakkoon. Kartoittajilta 1976 saadun tiedon mukaan paikalla olisi mahdollinen jätinkirkko.

Inventoinnin yhteydessä tehdyn tarkastuksen aikana kohde osoitettiin luonnonmuodostelmaksi. Kyseessä on Hautarämeen itäpuolella oleva korkea kallioinen ja kivikkoinen luonnonmuodostelma, laajahko epämääräinen tasanne, jonka reunamilla on lohkareikkoja. Mitään muinaisesta ihmistyöstä kertovaa ei sinänsä erikoiselta paikalta tavattu.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

PATTIJOKI 22

Kohteen nimi: Piittakangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7170 50, y = 2536 14, z = n. 70
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 69
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 11,5 km kaakkoon, Ylipään itäpuolisella metsäalueella, radasta noin 1,4 km etelälounaaseen, Kastellin lin-
 nasta noin 1,9 km itään ja Piittakankaan metsäautotien kääntöpai-
 kasta noin 300 metriä länsilounaaseen. Kohde sijaitsee Piittakan-
 kaan pohjoisimman laen itäosassa, sen korkeimmalla kohdalla, rin-
 teen reunalla.

Kyseessä on halkaisijaltaan noin 5 - 5,5 metriä oleva ja noin 30-40
 cm korkea kivistä koottu pyöreä röykkiö. Jäkälän ja sammalen peit-
 tämän röykkiön keskellä on matala pieni kuopanne, josta vastikään
 oli puolenkymmentä kiveä heitetty syrjään. Kivet ja irtonainen sam-
 mal asetettiin paikoilleen. Muutoin röykkiö on hyvin säilynyt, huo-
 limatta lähistöllä tehdyistä metsätöistä. Kohde kartoittajien il-
 moittama ja peruskartalle merkitty.

Kohde tarkastettu: 4.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 65 Röykkiö koillisesta.

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

7171

7170

2441 11 RELLETTI
 Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 23

Kohteen nimi: Mustankivenkangas
Määrittely ja mj-luokka: ei muinaisjäännös. III.
Peruskartta: 2441 10 KOPSA
Koordinaatit: Ruutu 7163/2533
Kylä, kylänosa: Kopsa
Tila, rek:no: 2:9
Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 15 km eteläkaakkoon. Jo aiemman tarkastuksen yhteydessä todettiin, että muinaisjäännöslipulla peruskartalle merkitty, sittemmin soranotossa tuhoutunut kohde, ei ole muinaisjäännös. Paikalla käytiin inventoinnin yhteydessä tarkastamassa sorakuopan reunoja mahdollisen asuinpaikan varalta, mutta mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa ei löydetty.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1985, M. Torvinen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

PATTIJOKI 24

Kohteen nimi: Kiviojankangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7169 61-79, y = 2533 66-70,
 z = n. 52,5 - 55
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 13:364
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 10 km kaakkoon, Latvaajan pohjoispuolella, Myllysaaren talosta noin 650 metriä länteen ja Kastellin linnasta noin 1 km etelälounaaseen. Kiviojankangas on mäntyä kasvava kivikoinen moreeniharjanne, joka laskee itään varsin jyrkästi länsireunan ollessa loivempi. Paikalla on kymmenkunta erilaista röykkiötä ja kivirakennetta, joista seuraavassa kuvaus etelästä alkaen.

- a) röykkiö, halkaisija noin 5 - 6 metriä, korkeus 50 - 60 cm. Loivalla alustalla, kivet pään kokoa ja suurempia, lounaisvallia kairattu. Heti tämän pohjoispuolella
- b) röykkiö, halkaisija noin 5 metriä, korkeus 30 - 40 cm, matala keskuskuoppa, sammalen peittämä, äestyksen vaurioittama. Heti tämän pohjoispuolella
- c) röykkiö, halkaisija noin 5 - 6 metriä, korkeus 30 - 40 cm, keskuskuoppa, äestyksen osin rikkoma. Tästä 7 - 8 m pohjoisluoteeseen
- d) kuopanne, koko noin 1 x 1,5 metriä, syvyys 40 - 50 cm, reunalla matala valli. Sitten pitkä tyhjä väli, noin 60 - 80 metriä
- e-f) rakkakuopan ja röykkiön välimuotoa olevia kivirakenteita 3 kpl, jotka liittyvät toisiinsa, yhteinen pituus noin 10 metriä, leveys noin 3 - 4 metriä, keskuskuoppien syvyys noin 30 - 40 cm. Aivan rinteen partaalla, rinteen suuntaisesti, rajoittuvat osin maakiviin. Näistä noin 7 metriä luoteeseen, ylempänä rinteessä
- g) kivivallikehä, itäkoillinen - länsilounassuuntainen, pituus noin 10 metriä, leveys rinteen puolella noin 4 - 5 metriä ja kankaan puolella noin 6 - 7 metriä. Vallin leveys 1 - 1,5 metriä ja korkeus 20 - 50 cm. Valli ympäröi kahta isoa maakiveä, joista vallin keskiosassa oleva täyttää vallin alan koko leveydeltä, tämän länsipuolella oleva kivi on hieman pienempi. Tämän eteläpuolella noin 4 - 5 metriä
- h) maakiven kupeessa oleva epämääräinen pieni kivikasa
- i) g):stä 6 - 7 metriä luoteeseen, röykkiö, pyöreähkö, kaako-luodesuuntainen noin 4 x 5 metriä, korkeus 30 - 60 cm, keskuskuopan halkaisija noin 1 metri, syvyys 30 cm. Jäkälän, nuorten kuusten ja mäntyjen peittämä. Tästä noin 10 metriä luoteeseen
- j) röykkiö, halkaisija noin 5 - 5,5 metriä, korkeus 40 - 60 cm, laakea keskuskuopanne, röykkiön päällisyys ikään kuin notkolla noin 1,5 x 1,5 metrin alalta ja 20 cm syvälti. Nuorta mäntyä ja koivua itäreunalla.

Rakenteet a) - h) palstalla 13:364, joka joitakin aikoja sitten hakattu ja äestetty. Kankaan korkeimman kohdan kivikkoisuus, laki osin jopa lohkarainen, on ilmeisesti säästänyt rakenteet suuremmilta tuhoilta. Kankaan reunalta hyvä näkyvyys lähiympäristöön, kohde ollut aikoinaan näköalapaikalla, ainakin osin. Kuinka hyvin matalat rakenteet ovat kivikkoisesta kankaasta erottuneet onkin toinen juttu. Kohteesta kartoittajien ilmoitus.

Asuinpaikkaan tms. viittaavia merkkejä alueelta ei tavattu.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

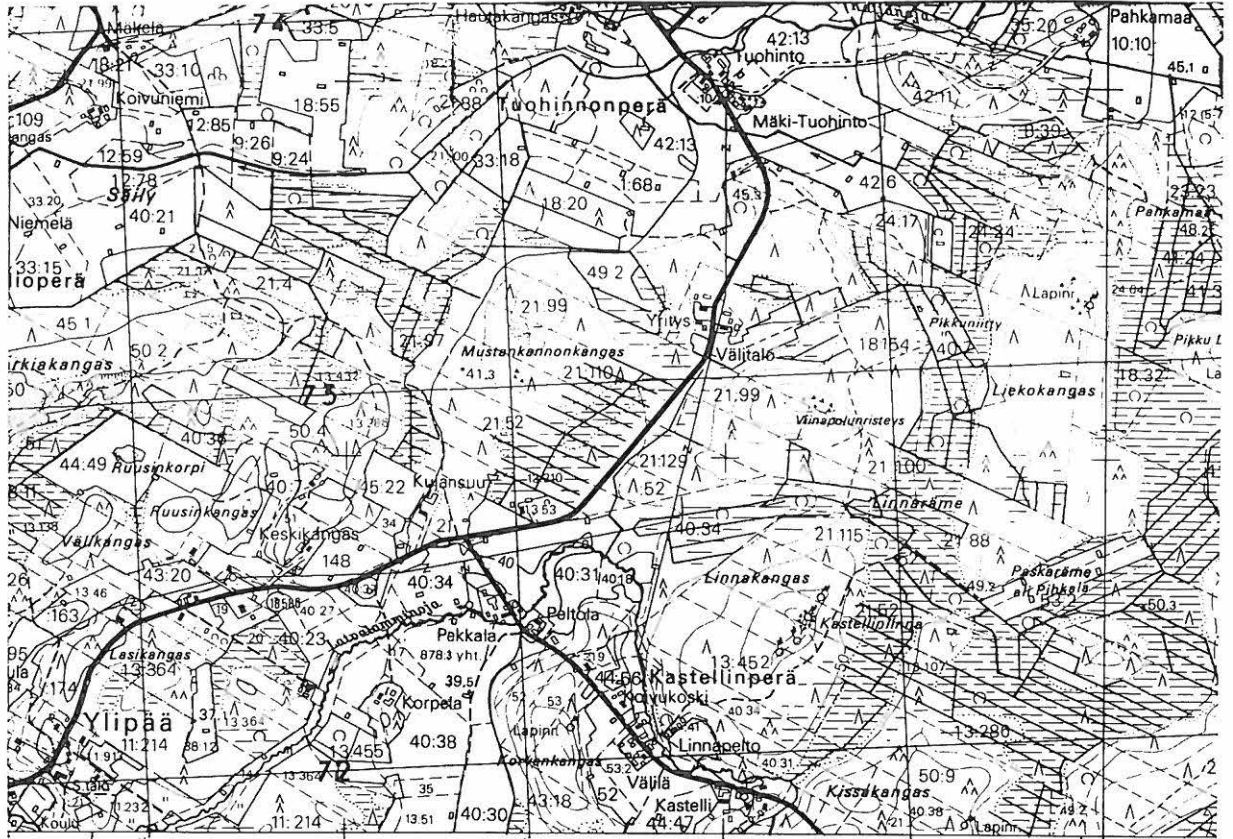
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

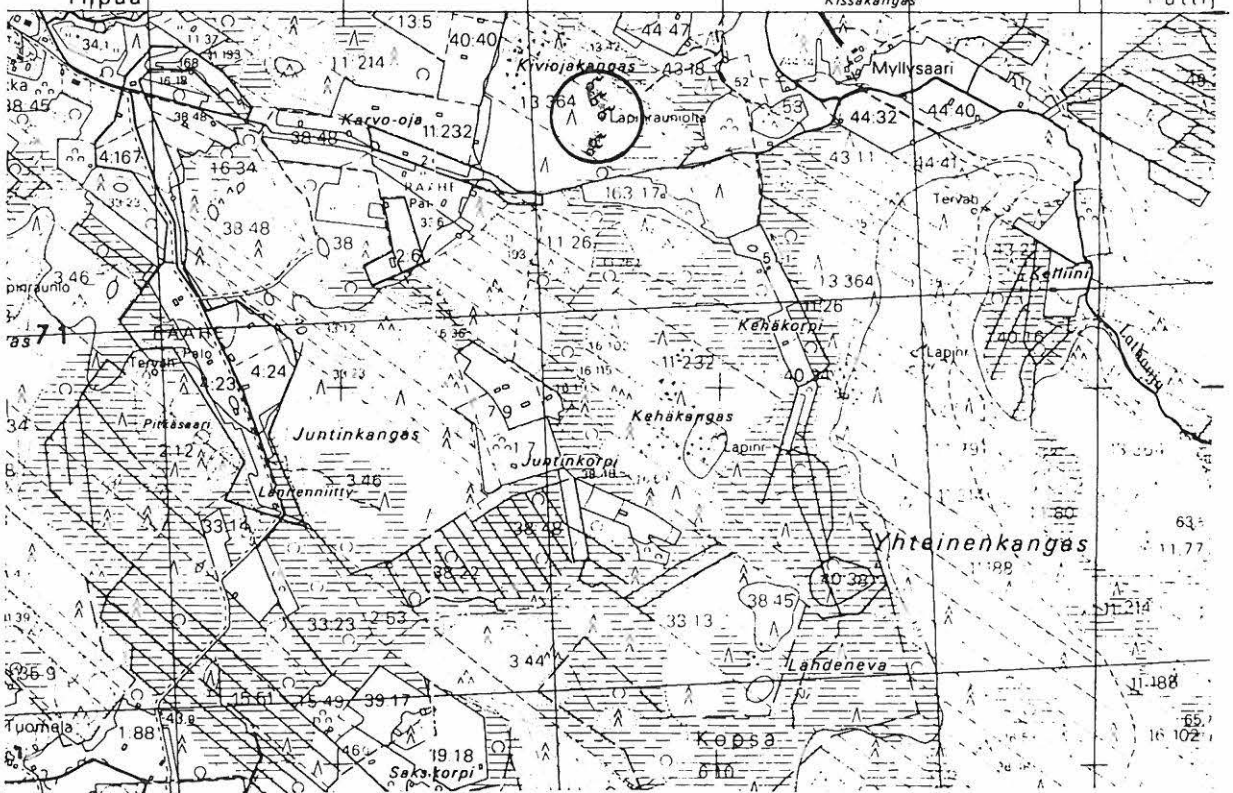
Valokuvat: D 65 Vallimainen rakenne g) eteläkaakosta ja
D 66 Röykkiö j) lounaasta.

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 24 Kiviojankangas

Nak = +35° 2533 2534 2535 Nak = -11°

7170

7169

2441 10 KOPSA

Pattijojoen inventointi 1997, M. Sarkkien

PATTIJOKI 25

Kohteen nimi: Alatalo

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka? II.

Peruskartta: 2441 10 KOPSA

Koordinaatit: x = n. 7165 20, y = n. 2533 55,
z = n. 60

Kylä, kylänosa: Kopsa

Tila, rek:no: Alatalo 2:27

Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 14 km eteläkaakkoon, Kopsan koulusta noin 800 metriä luoteeseen ja Pattijoesta noin 50 metriä itään. Alue on loivasti kohti jokea viettävää peltoa. Paikalta on löydetty kivi-
kirves ja epämääräisiä asuinpaikan merkkejä, mm. pii-iskoksia, jotka voivat olla historialliseltakin ajalta.

Tarkastettaessa pelto kasvoi horsmaa, eikä se enää ole ollut viljelyksessä muutamaan vuoteen. Alatalosta kerrottiin, että tiettävästi mitään muita kiviesineitä ei paikalta ole löydetty. Maaperä löytö-
alueella on enemmän savista kuin hiekkaista. Inventoinnin aikana kohteesta tehdyt havainnot jäivät heikoiksi, eikä mahdollisesta asuinpaikasta saatu varmuutta.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

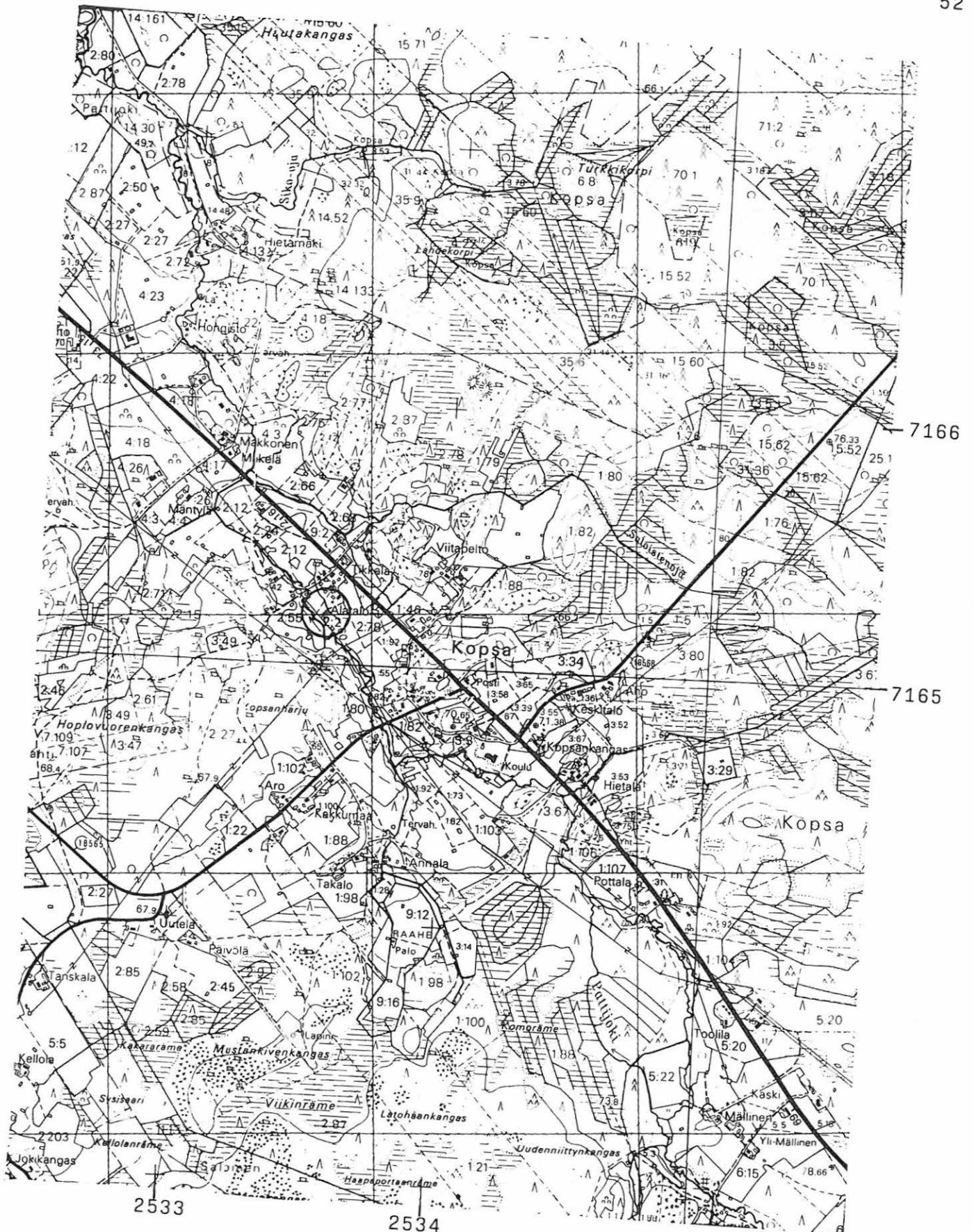
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1991, J. Itäpalo

Aiemmat löydöt: KM 27120 kivikirves ja piitä.

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

2441 10 KOPSA
Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 26

Kohteen nimi: Poltemaankangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 2 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7174 47, y = 2533 28, z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Pattijoki
 Tila, rek:no: 1:53
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 8 km kaakkoon ja radasta noin 400 metriä pohjoiseen Poltemaankangas-nimisen moreeniharjanteen korkeimmalla kohdalla.

Paikalla on kaksi kiviröykkiötä. Pohjoisempi on alaltaan noin 3 x 8 metriä ja noin 50 cm korkea. Röykkiössä on pari kuopannetta. Tästä noin 30 metriä etelään oleva röykkiö on alaltaan noin 3,5 x 10 metriä ja korkeudeltaan noin 40 - 50 cm. Sen pohjoispäässä on kaksi kuoppaa kaivelun jäljiltä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1992, E. Jarva
 Tarkastus 1992, M. Mäki vuoti

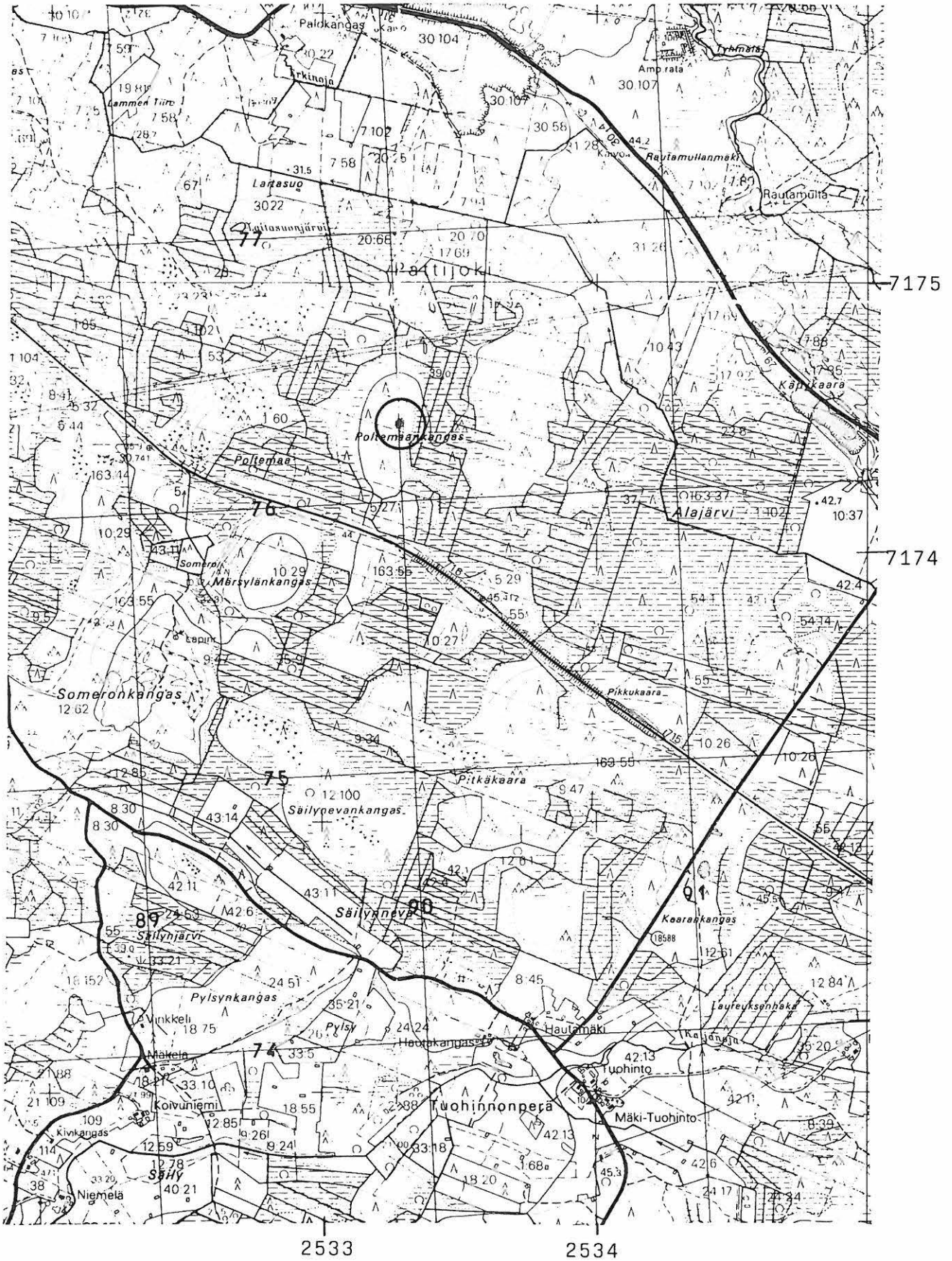
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 26 Poltemaankangas

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 27

Kohteen nimi: Kastellien perunamaa
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = n. 7169 84, y = n. 2534 38,
 z = 50 - 52,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: Myllysaari 44:40
 Maanomistaja: Kerttu Kastelli
 92140 Pattijoki, p. 08-2273712

Pattijoen kirkolta noin 10,5 km kaakkoon, Latvaojan pohjoispuolella, Kastellin linnasta noin 750 metriä etelään. Alue on loivasti etelään laskevaa peltoa, jonka pohjois-koillispuolella on Kissan kankaan röykkiökohde (Kohde 9) ja Myllysaaren kivikautinen asuinpaikka (Kohde 11).

Kastellin perunamaasta talosta etelään pellon yläreunasta on löydetty kivikautinen tasataltta (KM 25605). Se liittyy viereiseen Myllysaaren asuinpaikkaan, joka sijaitsee noin 100 metriä löytöpaikasta koilliseen. Inventoinnin aikana pelto ei ollut kynöksellä, joten tarkemmat havainnot jäivät tekemättä.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1987, A. Forss

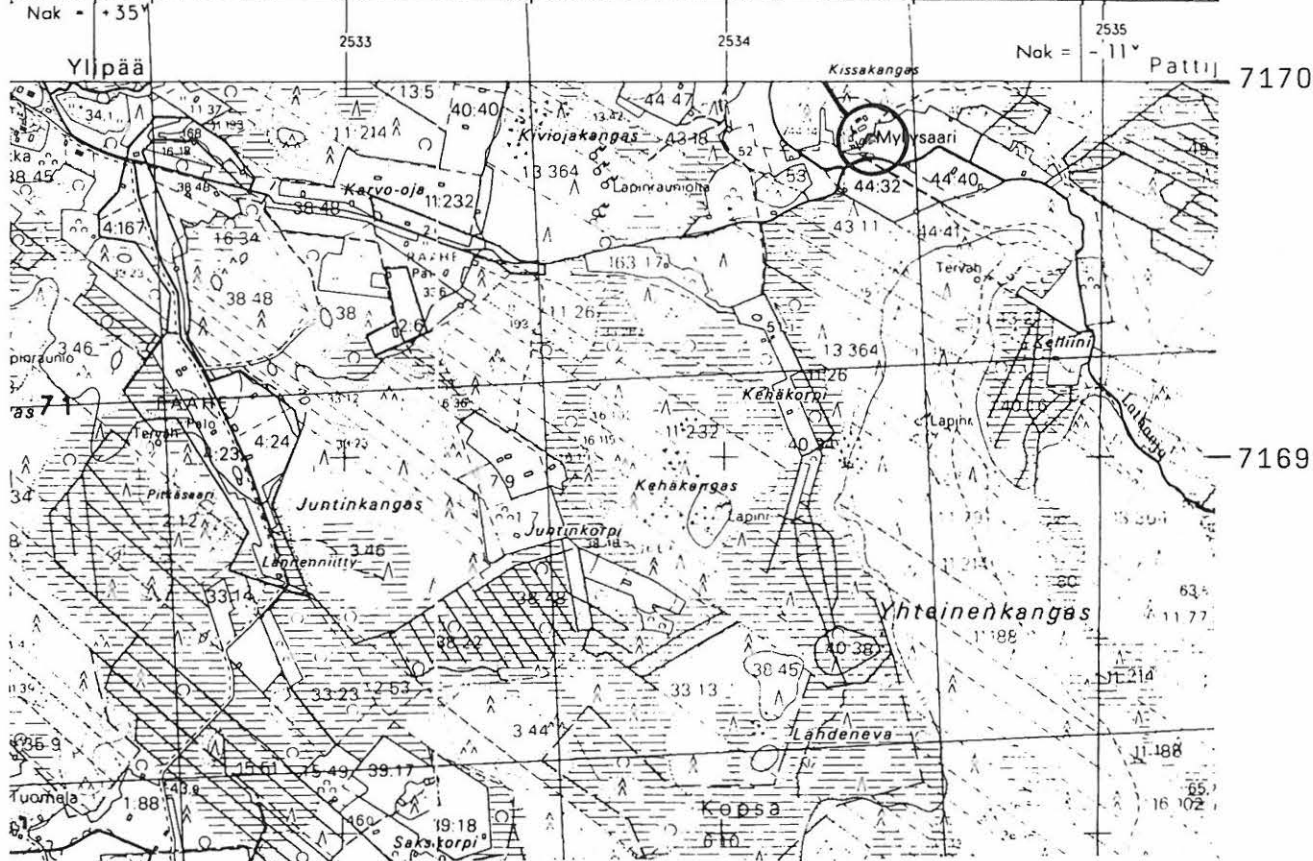
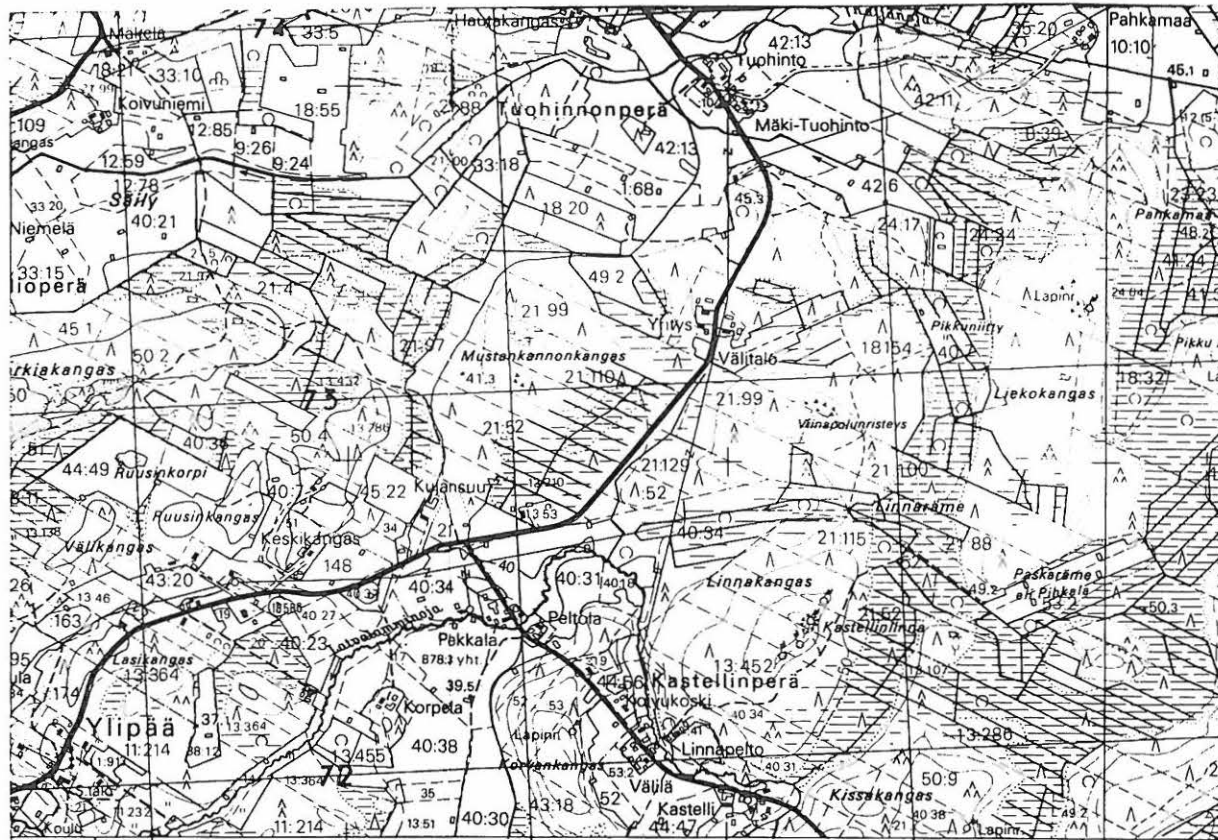
Aiemmat löydöt: KM 25605 tasataltta

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10 + 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 27 Kastellien perunamaa

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 28

Kohteen nimi: Jylhänharju 2
 Määrittely ja mj-luokka: röykkiöitä. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = n. 7165 84-88, y = 2531 44-50,
 z = n. 77,5
 Kylä, kylänosa: Kopsa
 Tila, rek:no: 9:6
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 12 km eteläkaakkoon, Pattijoelta Vihantiin johtavan tien ja Raahen rajan välissä, aivan rajan tuntumassa, Jylhänharjun korkeimmalla kohdalla.

Paikalla on kaksi kiviröykkiötä. Läntisemmän halkaisija on noin 5 metriä ja sen korkeus on noin 50 cm. Röykkiössä on useita kookkaita, noin 50 cm halkaisijaltaan olevia kiviä. Itäisemmän röykkiön halkaisija on noin 2,5 metriä ja sen korkeus on noin 10 cm. Röykkiössä on kookas keskuskuopanne, joka ylittää miltei rakenteen laitoihin.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

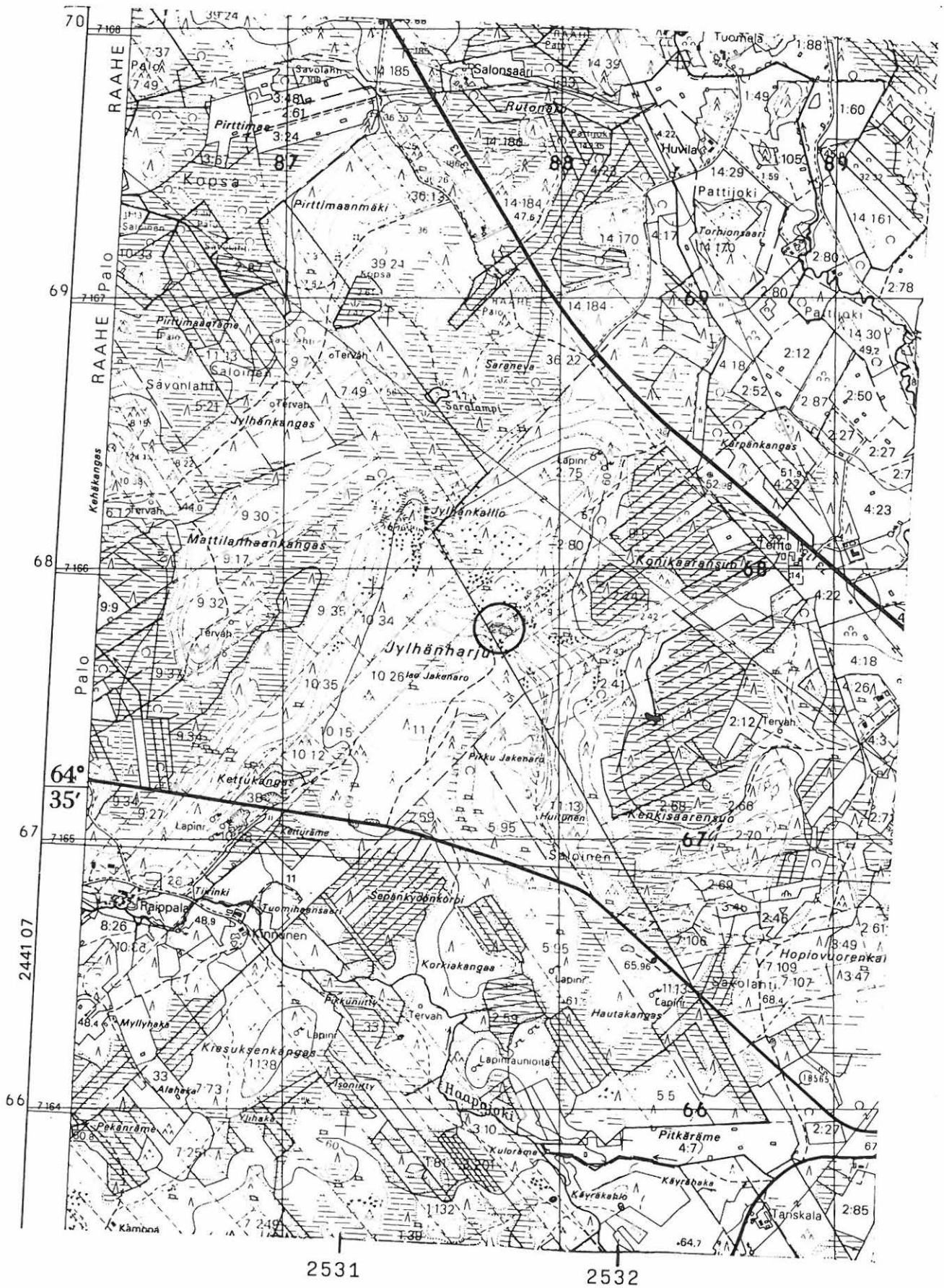
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1994, J. Itäpalo, s. 111

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 29

Kohteen nimi: Mäntyselkä SW
 Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7168 29, y = 2530 58, z = n. 50
 Kylä, kylänosa: Pattijoki
 Tila, rek:no: 14:189
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta vajaan 10 km eteläkaakkoon, Raahesta Vihantiin johtavan tien ja Raahen rajan välissä, noin 200 metriä tiestä, tien lounaispuolella olevan hiekkakuopan eteläpuolella. Kohde sijaitsee Mäntyselän eteläosan korkeimman kohdan rakan eteläpäässä. Ympäristö on kivikkoista mäntykangasta.

Paikalla on kolme rakkaan tehtyä pientä kuoppaa, joista suurimmassa on heikkoa vallia. Rakka ja siinä olevat rakenteet ovat jäkälän peittämiä. Kohde on kartoittajien peruskartalle merkitsemä.

Kohde tarkastettu: 3.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

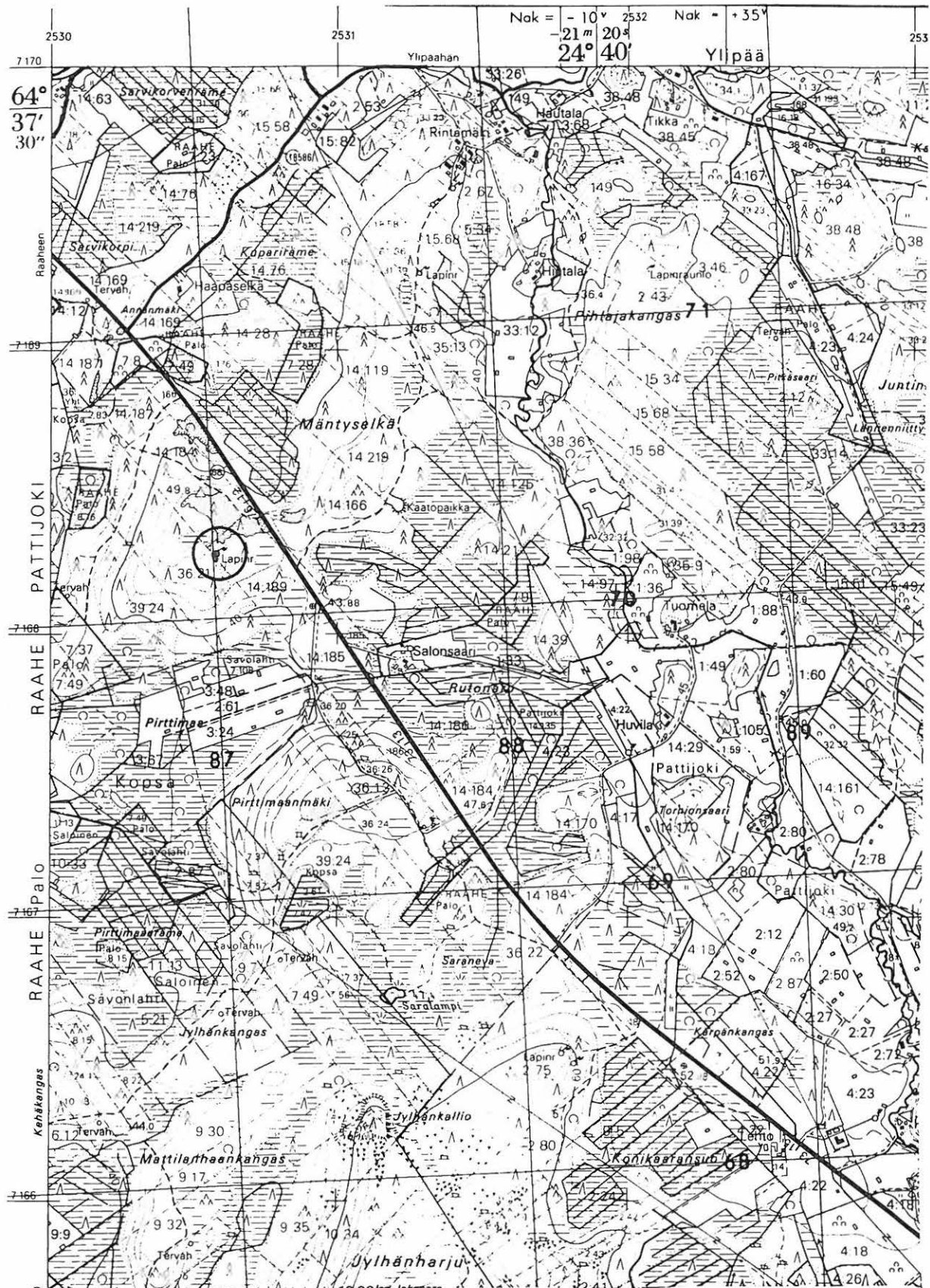
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2411 10, p. 1988.

PATTIJOKI 29 Mäntyselkä SW

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 30

Kohteen nimi: Yhteinenkangas N
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 3+1? kpl. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: a)-c) x = n. 7169 50, y = n. 2534 63,
 z = n. 65
 d) x = 7169 52, y = 2534 74, z = 62,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 43:11
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 11 km kaakkoon, Latvaorian länsi- ja eteläpuolella olevan laajan Yhteisenkankaan pohjoispäässä, Myllysaaren talosta noin 250 metriä kaakkoon. Alue on mäntyä kasvavaa kivikkoista moreeniharjannetta. Paikalla on kolmen röykkiön ryhmä, josta noin 100 metriä itäkoilliseen on neljäs mahdollinen röykkiö.

Kohde sijaitsee aivan palstojen 43:11 ja 44:41 rajalla ensin mainitun palstan puolella. Ensimmäinen röykkiö sijaitsee tervahaudasta ja metsätiestä rajaa pitkin noin 40 metriä luoteeseen.

a) röykkiö, jonka halkaisija on noin 4,5 metriä ja korkeus noin 40 cm. Keskuskuopanteen halkaisija on noin 1 metri ja syvyys noin 40 cm. Tästä rajaa luoteeseen noin 45 metriä, rajasta noin 5 metriä
 b) röykkiö, jonka halkaisija on noin 5 metriä ja korkeus noin 30 cm. Keskuskuopan halkaisija noin 1,2 metriä ja syvyys noin 20 cm. Tästä länsilounaaseen noin 5 metriä
 c) röykkiö/latomus, halkaisija noin 3 - 4 metriä, korkeus 10 - 20 cm, epämääräinen.

a) - c) ovat sammalen ja jäkälän peittämiä. Näistä noin 100 metriä itäkoilliseen metsätien mutkan itäpuolella heti tien vieressä on d) mahdollinen röykkiö, jonka halkaisija noin 4 metriä ja korkeus noin 50 - 60 cm. Mahdollisessa keskuskuopassa oli lahoava suuren puun kanto. Koko rakenne oli paksun sammalen peittämä. Palsta 44:41 oli joitakin aikoja sitten hakattu ja se kasvoi miestä korkeampaa ja melkoisen tiheää vitikkaa. Alueelta ei onnistuttu löytämään muita röykkiöitä saati jälkiä asuinpaikasta.

Kohde tarkastettu: 5.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

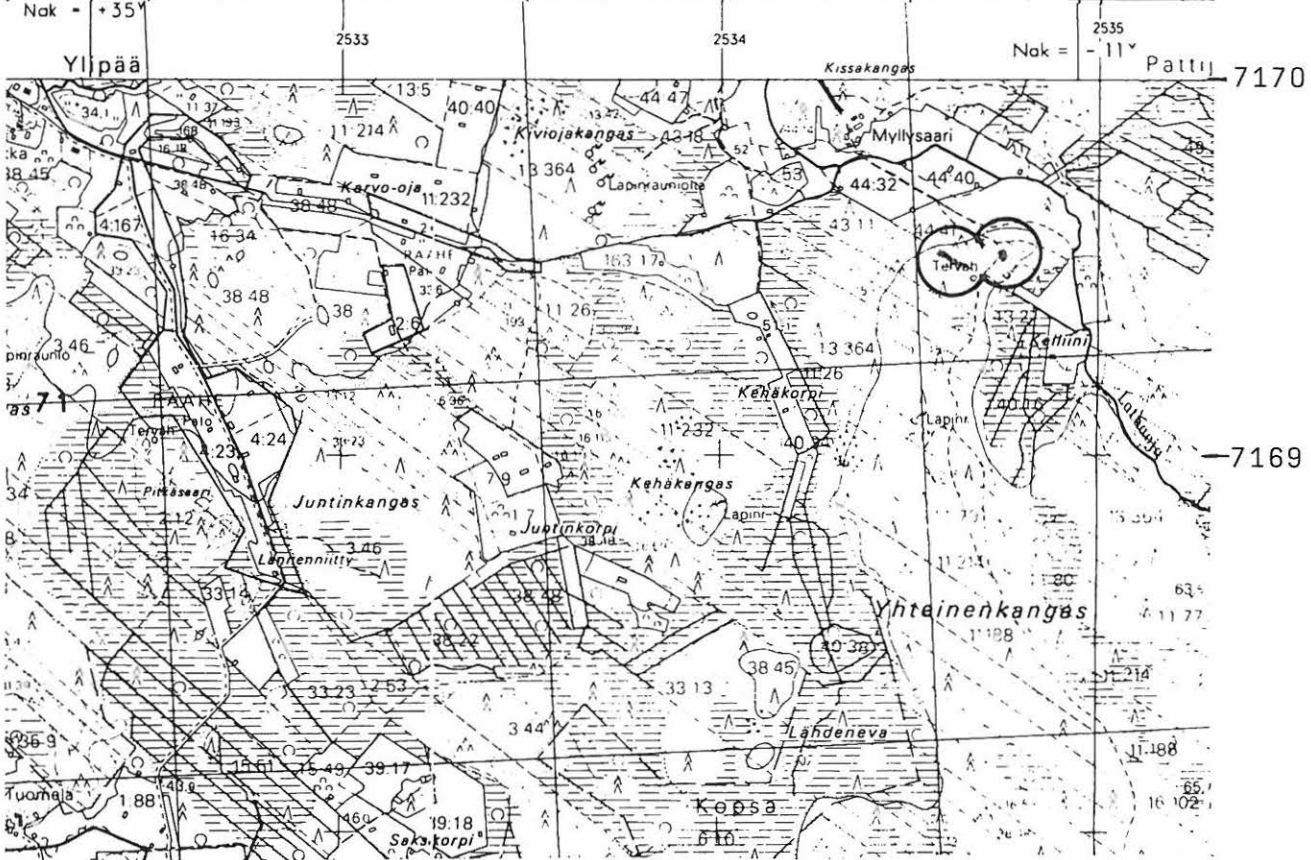
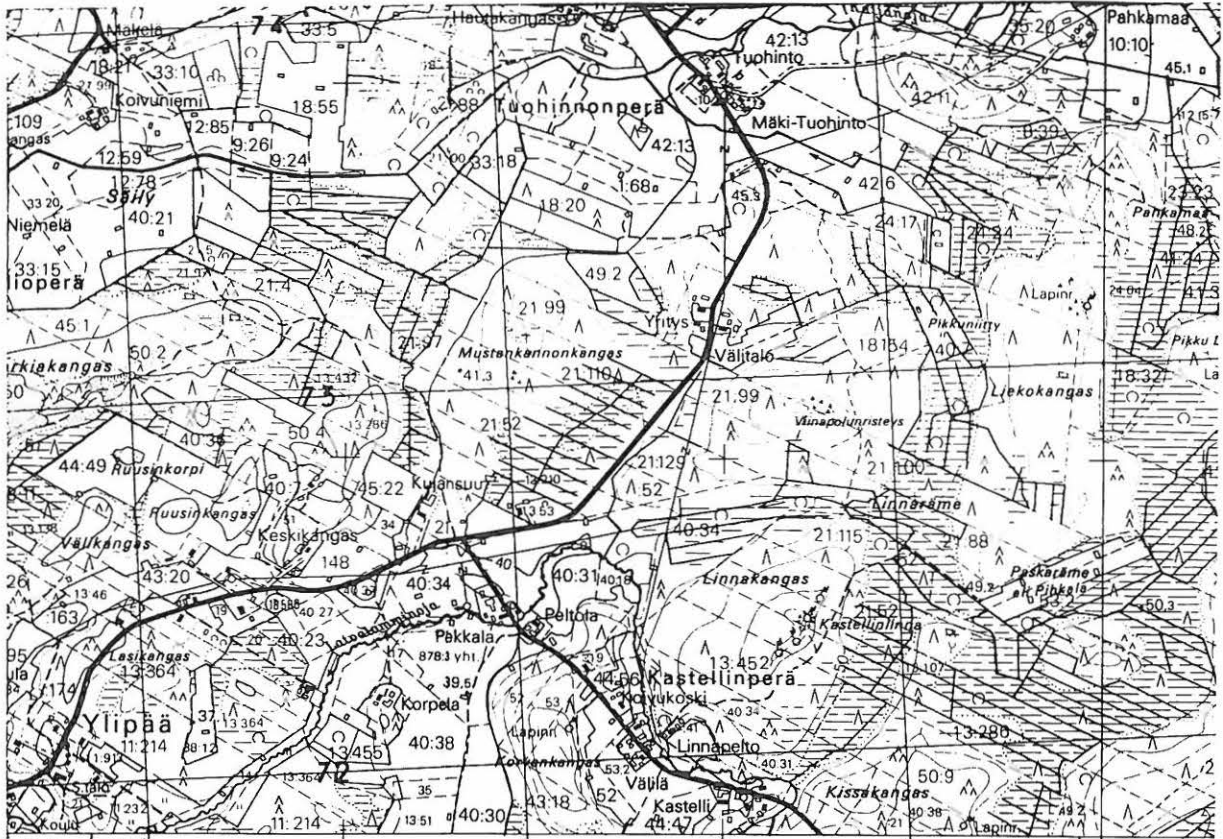
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

PATTIJOKI 30 Yhteinenkangas N

2441 10 KOPSA

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 31

Kohteen nimi: Hummastinvaara
 Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppia/röykkiöitä? 3 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = n. 7178 96, y = n. 2535 08,
 z = n. 52,5 - 55
 Kylä, kylänosa: Olkijoki
 Tila, rek:no: 3:43
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 8 km itään, Raahentiestä noin kilometri pohjoiseen ja Siikajoen rajasta noin 250 metriä länteen. Kohde sijaitsee Hummastinvaaran pohjoiseen laskevalla itärinteellä. Alue on kivikkoista mäntyä kasvavaa moreeniharjannetta. Laeltaan Hummastinvaara on hyvin kivikkoinen ja louhikkoinen.

Paikalla on kolme kivikkoiseen moreeniin kaivettua kuoppaa. Näistä ensimmäiset kaksi sijaitsevat rinteessä rinnakkain noin 110 - 120 metriä kartalle merkitystä eteläisemmästä isosta kivistä luoteeseen.

- a) Rakkakuopan ja röykkiön välimuotoa oleva rakenne, jonka halkaisija on noin 3 - 4 metriä. Keskuskuopanteen läpimitta on noin 1 - 1,5 metriä ja syvyys noin 50 - 60 cm. Valli on matala ja reunoiltaan osin maakivien rajaama, kivien koko vaihtelee.
- b) Vastaava rakenne kuin a). Halkaisija noin 3 metriä, keskeltä 30 - 40 cm syvä. Näistä noin 15 metriä rinnettä alas pohjoiseen
- c) Mitoiltaan ja tyypiltään edellisiä jokseenkin vastaava kivirakenne.

Asuinpaikkaan viittaavia merkkejä ei alueelta löydetty.

Kyseessä voivat olla aiemmin Siikajoen kohteisiin luetteloidut vanhat tiedot Hummastinvaaran lapinraunioista ja kuopista (Siikajoki 2). Koko Hummastinvaaran aluetta ei ollut inventoinnin aikana mahdollista käydä tarkasti läpi, joten alueella saattaa muinaisjäänöksiä olla enemmänkin.

Kohde tarkastettu: 2.9.1997

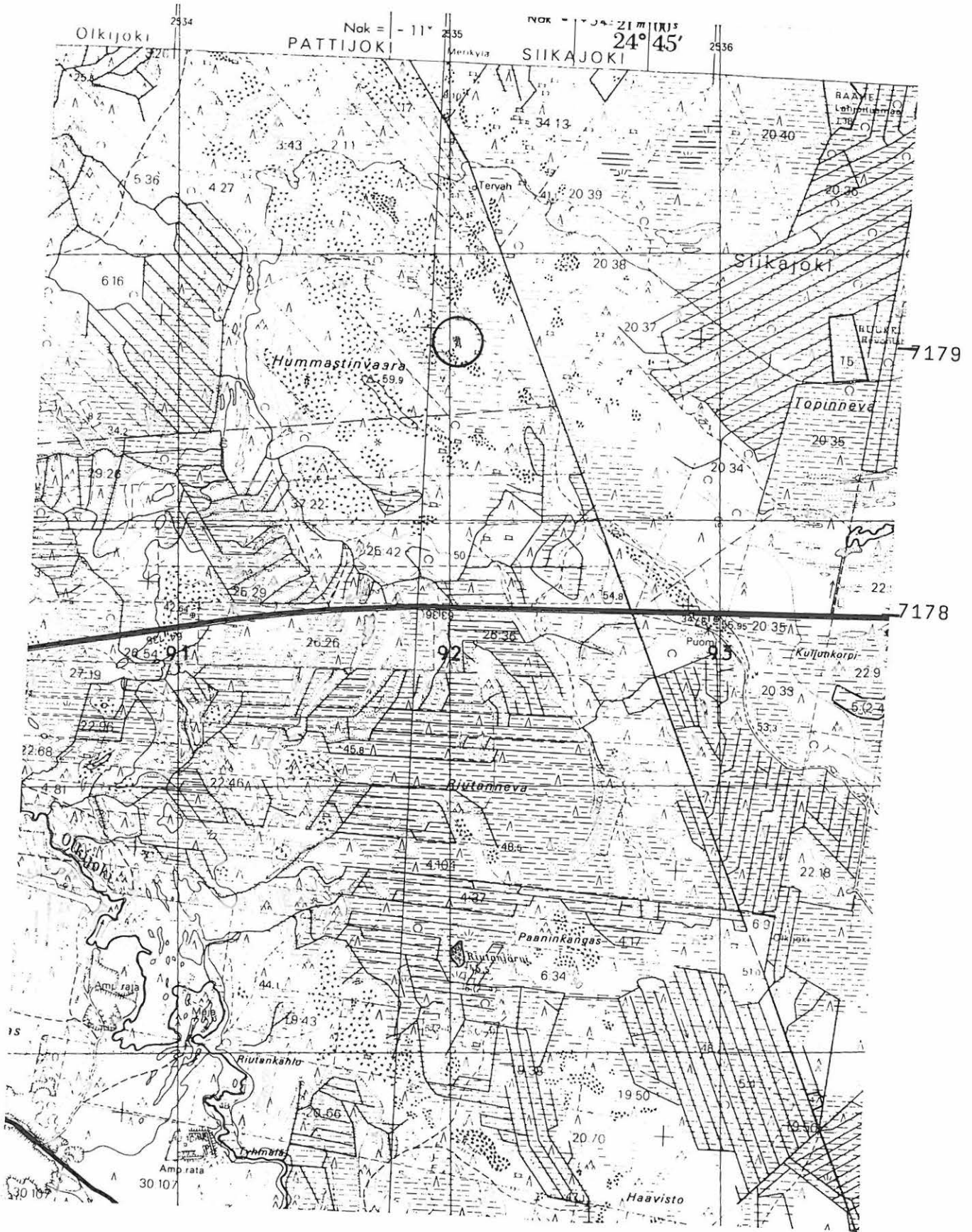
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 68 Rakkakuoppa a) idästä.

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

2441 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 32

Kohteen nimi: Hummastinvaara SE
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka? II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7178 24, y = 2535 64, z = 52,5 - 55
 Kylä, kylänosa: Olkijoki
 Tila, rek:no: 25:42
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta vajaan 8,5 km itään, Raahentiestä noin 250 metriä pohjoiseen aivan Siikajoen rajan länsipuolella. Kohde sijaitsee Hummastinvaaran kaakkoispuolella Siikajoen puolella olevan kapean kivikkoisen kankaanlaen länsipuolisella reunalla. Alue on hakkuiden jälkeen laikutettua metsäaukeaa, jonka länsireunalle oli rakenteilla uusi metsäautotie. Maaperä kankaan reunalla oli hiekkaa.

Paikalta tavattiin palaneita kiviä, jotka muodostivat paikoin pieniä keskittymiä sekä näiden yhteydestä hyvin heikkoa likamaata. Kvartsia tavattiin ainoastaan kolme iskosta, joista yksi otettiin talteen. Asumisen jäljet eivät tässä mielessä olleet mitenkään intensiiviset. Alueen pohjoisosasta hieman palaneiden kivien ja kvartsien löytöpaikkaa korkeammalta tavattiin lisäksi pari hyvin epämääräistä laakeaa painauma, joiden luonnetta ei tarkemmin saatu selville.

Kohde tarkastettu: 1.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 30685 kvartsi-iskos.

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

PATTIJOKI 33

Kohteen nimi: Miilukangas

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka, asuinpainanteita. II.

Peruskartta: 2441 11 RELLETTI

Koordinaatit: x = 7172 64-86, y = 2537 72-91, z = n. 50

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää

Tila, rek:no: 5:26

Maanomistaja: Pattijoen vesihuolto ja Irja ja Veikko Pirhonen
Kallionevantie 710, 92140 Pattijoki

Pattijoen kirkolta noin 11,5 - 12 km kaakkoon, Tuomiojantien eteläpuolella, Ruukin Relletin seisakista noin 2,3 km pohjoisluoteeseen. Alue on tasaista mäntyä kasvavaa hiekkakangasta, jossa vanhat rantadyynit muodostavat matalia loivia harjanteita. Alue jatkuu jonkin matkaa samanlaisena pohjoiseen, missä kankaan jälkeen on suo ja tämän takana Olkijoki. Länsipuoli on alavaa hiekkakangasta, eteläpuoli jatkuu kosteampana vähitellen soistuvana kankaana, lännessä jatkuu hiekkakangas.

Asuinpaikka jatkuu Siikajoen pohjoiseen ja Ruukin puolelle pohjoiseen ja itään. Kyseessä on kaikkiaan noin 500 metriä pitkä ja 100 metriä leveä asuinpaikka, joka jakautuu kolmen kunnan alueelle. Pattijoen alueeseen kuuluu asuinpaikan eteläosa. Alueella on kaikkiaan noin 40 asuinpainaamaa, joista Pattijoen puolella kymmenkunta. Eteläisimmät painanteet ovat pääasiassa pyöreitä, osin poikkeuksellisen syviä asuinpainanteita, joista kuitenkin tavattiin selvää likamaata. Pyöreiden painanteiden lisäksi Pattijoen puolella on myös suorakaiteen muotoisia painanteita, jollaisia oli enemmän naapurikuntien puolella.

Asuinpainanteiden ohella alueelta tavattiin metsätien pohjalta kvartssia, palanutta luuta, palanutta kiveä ja likamaata. Pattijoen puolelta löydettiin rajan tuntumassa olevalta metsätieltä kvartsi-iskoksia ja mahdollinen liedenpohja, kvartssia tavattiin myös vesijohtokaivannon täyttemaista ja sähkölinjan alta. Valtaosa kohteesta sijaitsee Siikajoen puolella. Ks. myös kohteet Siikajoki 12 ja Ruukki 14.

Kohde tarkastettu: 4.9.1997

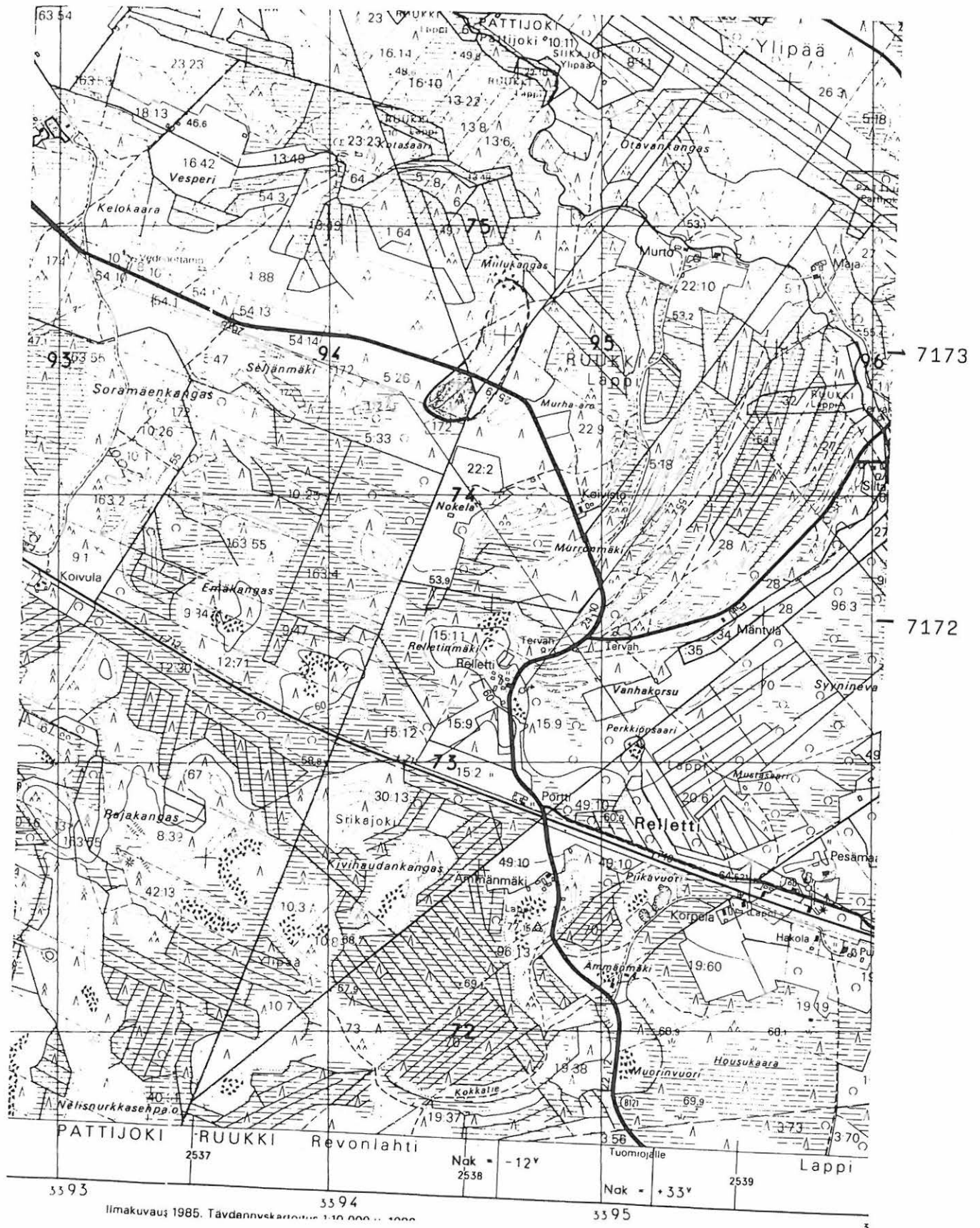
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: (KM 30700 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta, Siikajoen puolelta asuinpaikkaa.)

Valokuvat: (D 143 - 145, Asuinpaikkaa Siikajoen puolelta, Ks. Siikajoen inv. kert. 1998.)

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

2441 11 RELLETTI

Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 34

Kohteen nimi: Someronkangas SE
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä 2 kpl, kuopanteita. II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7173 42, y = 2532 53, z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 12:62
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 6,5 km kaakkoon, Jokelanperältä Tuohinnonperälle johtavan tien ja rautatien välissä olevalla Someronkankaalla. Someronkankaan eteläosassa on laaja sorakuoppa, jonka itäpuolisella säilyneellä kankaan osalla kohde sijaitsee. Alue on kivikkoista mäntykangasta. Ks. myös kohteet 18 ja 35.

Paikalla on kaksi kaksoisröykkiötä, jotka sijaitsevat alueen korkeimmalla maastonkohdalla. Eteläisemmän röykkiön kokonaispituus on noin 9 metriä ja leveys noin 4 - 5 metriä. Röykkiön korkeus on noin 50 - 60 cm. Sen molemmissa puoliskoissa on keskuskuopanne. Kraaterien läpimitta on noin 1,5 metriä. Pohjoisemman kraaterin syvyys on noin 50 - 60 cm. Eteläisempi on matalampi, vähemmän pengottu. Rakenteeltaan edellisen kaltaisen pohjoisemman röykkiön pituus on noin 10 metriä ja leveys noin 4,5 - 5 metriä. Korkeutta sillä on noin 60 - 70 cm. Molempia kraatereita on kaiveltu. Niiden läpimitta on 1 - 1,5 metriä ja syvyys noin 40 - 60 cm. Molemmat röykkiöt ovat harjanteen mukaan pohjoiskoillinen-etelälounassuuntaisia. Eteläreunalla on lisäksi mahdollinen latomus, jonka halkaisija on noin 3 metriä ja korkeus noin 30 cm.

Röykkiöistä pohjoiseen on laakea painanne, jonka halkaisija on noin 3 metriä ja syvyys noin 20 cm. Edelleen pohjoiseen palstan rajan molemmin puolin on kaksi pientä rakkakuoppaa.

Kohde tarkastettu: 4.9.1997

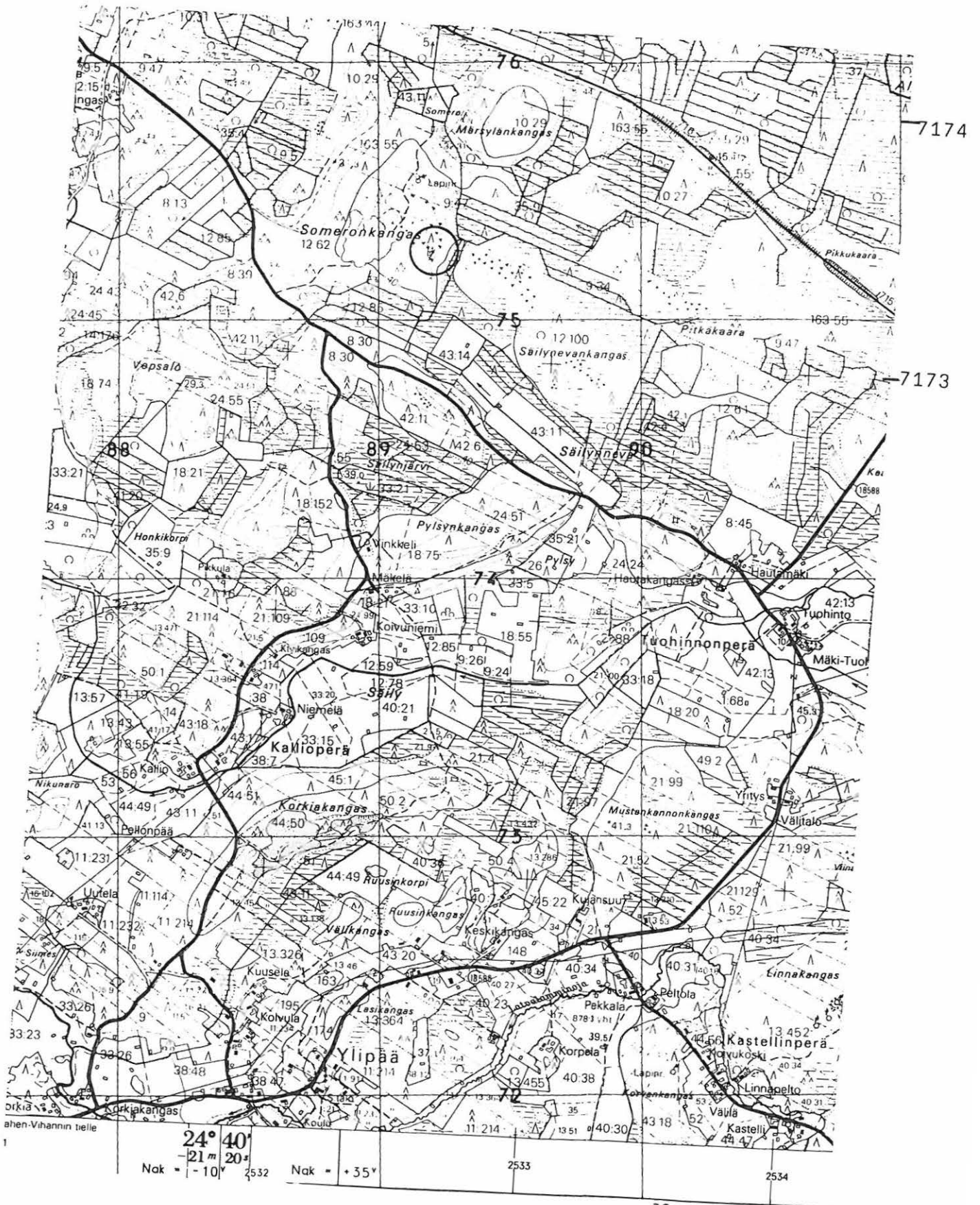
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1985, A. Forss

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988.

2441 11 RELLETTI
 Pattijoen inventointi 1997, M. Sarkkinen

PATTIJOKI 35

Kohteen nimi: Someronkangas N
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö/-öitä?. II.
 Peruskartta: 2441 11 RELLETTI
 Koordinaatit: x = 7173 76, y = 2532 40, z = n. 42,5
 Kylä, kylänosa: Pattijoki, Ylipää
 Tila, rek:no: 163:55
 Maanomistaja: -

Pattijoen kirkolta noin 6,5 km kaakkoon, Jokelanperältä Tuohinnonperälle johtavan tien ja rautatien välissä olevalla Someronkankaalla. Someronkankaan eteläosassa on laaja sorakuoppa. Kohde sijaitsee kankaan pohjoisosassa vastikään hakatun metsäpalstan kivikkoisella luoteisrinteellä. Ks. myös kohteet 18 ja 34.

Rinteen puolimaissa, kankaan laella kulkevan metsätien länsipuolella, runsaat 50 metriä tiestä. Paikalla on useampia muinaisen rannan suuntaisia matalia kivivalleja. Yhteen valliin on koottu, vallin harjalle pyöreä kiviröykkiö, jonka halkaisija on noin 2,5 metriä ja korkeus noin 20 - 30 cm. Röykkiössä on pieni keskuskuoppa. Röykkiö muodostaa osin katkonaisen vallin kanssa ns, pitkiä röykkiöitä muodostavan kokonaisuuden. Samassa vallissa noin 15 metriä röykkiöstä oli toinenkin mahdollinen röykkiömäinen kiveys.

Kun kohde oli vasta hakattu, mutta äestämättä, merkittiin kohde ja ilmoitettiin siitä Raahen seudun metsänhoitoyhdistykseen. Alue on ilmeisesti äestetty syksyllä 1997.

Kohde tarkastettu: 4.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 11, p. 1988

